

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra ruského jazyka a literatury

Olomouc – Metropole Hané

Bakalářská práce

Autor: Jana Soldánová
Studijní program: B7310 Filologie
Studijní obor: Cizí jazyky pro cestovní ruch – ruský jazyk
Cizí jazyky pro cestovní ruch – německý jazyk
Vedoucí práce: Mgr. Markéta Krménčíková
Oponent práce: prof. PhDr. Oldřich Richterek, CSc.

Zadání bakalářské práce

Autor: Jana Soldánová

Studium: P14P0362

Studijní program: B7310 Filologie

Studijní obor: Cizí jazyky pro cestovní ruch - německý jazyk, Cizí jazyky pro cestovní ruch - ruský jazyk

Název bakalářské práce: Olomouc - metropole Hané

Název bakalářské práce AJ: Olomouc - Capital of Haná

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem mé bakalářské práce je komplexně představit město Olomouc jak z historického hlediska, tak i z hlediska kulturního. Má práce obsahuje dvě části. První z nich, se bude zabývat historií města a popisem nejvýznamnějších památek. Druhá část se bude věnovat cestovnímu ruchu města - konkrétně zhodnocení potenciálu cestovního ruchu.

KIBIC, Karel. Historické radnice Čech, Moravy a Slezska. 1. vyd. Praha Libri, 2010, ISBN 978-80-7277-438-8 KUČA, Karel. Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1. vyd. Praha, 2011, ISBN 978-80-85983-16-6 DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Velká turistická encyklopedie. Vyd. 1. Praha Knižní klub, 2010, ISBN 978-80-242-2735-1

Garantující pracoviště: Katedra ruského jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Krmenčíková

Oponent: prof. PhDr. Oldřich Richterek, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 22.8.2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucí bakalářské práce Mgr. Markéty Krmenčíkové samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne:.....

Podpis: .....

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habitačními pracemi na UHK.)

Datum: .....

Podpis studenta:.....

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat především vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Markétě Krmenčíkové, za veškeré rady a připomínky, které mi při tvorbě mé bakalářské práce vždy ochotně poskytla.

Anotace

SOLDÁNOVÁ, Jana. *Olomouc – Metropole Hané*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018, 75 s. Bakalářská práce.

Cílem mé bakalářské práce je komplexně představit město Olomouc, které je taktéž známo pod názvem Hanácká metropole jak z historického hlediska, tak i z hlediska kulturního. Práce se zabývá historií města, popisem nejvýznamnějších památek, představením některých kulturních akcí a možností základních služeb cestovního ruchu, tzn. možnosti ubytování, stravování a dopravy.

Klíčová slova: Olomouc, pamětihodnosti, cestovní ruch, kulturní akce, historie

Annotation

SOLDÁNOVÁ, Jana. *Olomouc – Capital of Haná*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2017, 75 pp. Bachelor Degree Thesis.

The aim of this bachelor degree thesis is presenting the city Olomouc, which is also known as Capital of Haná in a historical viewpoint, as well as cultural viewpoint.

The bachelor degree thesis deals with the history of the city, description of the most important monuments, introduction of some cultural events and possibilities of basic services of tourism, i. e. options for accommodation, meals and transport.

Key Words: Olomouc, historical sight, tourism, cultural event, history

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Historie města.....	11
3	Památky města.....	17
3.1	Radnice	18
3.2	Orloj.....	19
3.3	Sloup Nejsvětější Trojice.....	20
3.4	Morový sloup na Dolním náměstí	21
3.5	Soubor barokních kašen.....	22
3.5.1	Neptunova kašna	22
3.5.2	Herkulova kašna	22
3.5.3	Jupiterova kašna	22
3.5.4	Saturnova kašna.....	23
3.5.5	Kašna Tritonů	23
3.5.6	Cesarova kašna	23
3.5.7	Merkurova kašna	24
3.5.8	Arionova kašna.....	24
3.6	Katedrála sv. Václava	24
3.7	Kostel sv. Mořice.....	27
3.8	Kostel sv. Michala	28
3.9	Kostel Panny Marie Sněžné.....	30
3.10	Kostel Zvěstování Panny Marie.....	31
3.11	Kostel sv. Gorazda.....	32
3.12	Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku	33
3.13	Muzeum umění	35
3.14	Arcidiecézní muzeum	35
3.15	Edelmannův palác.....	36
3.16	Hauenschildův palác	37
3.17	Dům U Černého psa.....	38
3.18	Dům U Zlatého jelena.....	38
3.19	Arcibiskupský palác.....	39
3.20	Zdíkův palác	40

3.21	Jezuitský konvikt	41
3.22	Vila Primavesi.....	42
3.23	Sarkandrova kaple.....	43
3.24	Korunní pevnůstka	44
3.25	Kláštevní Hradisko	45
3.26	Univerzita Palackého	46
4	Kulturní akce	47
5	Ubytovací služby.....	49
6	Stravovací služby	49
7	Dopravní služby	50
	Závěr.....	51
	Seznam použité literatury	52
	Seznam pramenů.....	53
	Informační brožury	53
	Internetové zdroje	54
	Přílohy	56
	Seznam obrázků	56

1 Úvod

Jako téma své bakalářské práce si autorka vybrala téma „Olomouc – Metropole Hané“ a to z několika důvodů. V první řadě proto, že sama z Olomouckého kraje pochází a toto město často navštěvuje, vystudovala zde střední školu a v neposlední řadě také proto, že sama projevuje zájem jak o historii tak o kulturní a historické památky.

Práce obsahuje stručný popis historie města, jsou představeny nejvýznamnější kulturní památky, některé kulturní akce, které se na území města Olomouce konají. Dále se autorka zmiňuje o dopravní dostupnosti, stravovacích a ubytovacích možnostech ve městě. Ve své práci autorka používá autorské fotografie.

Cílem bakalářské práce je představit město Olomouc jako významnou destinaci cestovního ruchu a inspirovat tak veřejnost k návštěvě tohoto místa.

Město Olomouc je krajské a okresní město, ležící na Střední Moravě. Olomouc se se svými více než 100 000 obyvateli řadí mezi desítku největších měst České republiky. Na území města se nachází i jedna z 12 hmotných památek UNESCO na území České republiky – Sloup Nejsvětější Trojice, který byl postaven jako poděkování za ukončení morové epidemie v 18. století, na vysvěcení sloupu se osobně účastnila i Marie Terezie se svým chotěm.

Autorka se domnívá, že město by mohlo být vhodným cílem nejen poznávacího ale například i kongresového cestovního ruchu. Atraktivním shledává i blízké okolí Olomouce, jelikož se v jeho blízkosti nachází mnoho kulturních ale i přírodních památek (např. hrad Bouzov, zřícenina hradu Helfštýn, Zbrašovské aragonitové jeskyně nebo nejhlubší propast České republiky Hranická propast).

Informace jsou především čerpány z oficiálních internetových a knižních zdrojů, využity byly také informační brožury, které autorka získala při návštěvě jednotlivých míst.

2 Historie města

První zmínky o osídlení území dnešního města pocházejí již ze starší doby kamenné, tedy z doby zhruba 40 000 let před naším letopočtem. Četnější informace o slovanském osídlení města se objevují na přelomu 7. a 8. století, kdy se Olomouc stává zřejmě prvním raně středověkým centrem.¹ Avšak nejstarší slovanská zemědělská osada pocházející z 6. století se nacházela na území dnešního kostela sv. Mořice. Na předměstí dnešní městské části Povel se nacházelo opevněné sídlo slovanského velmože z 8. století a nejspíše na takzvaném Předhradí se rozkládalo hradiště z velkomoravského období.² Území dnešní Olomouce bylo již od mladší doby kamenné oblíbenou lokalitou pro zakládání sídlišť, protože se zde nacházela křižovatka cest, které spojovaly jih Moravy se severem a východ se západem. Je možné, že i díky tomu, si toto místo vybrali římsí vojáci k vybudování jejich dočasného tábora, který byl nalezen v Neředíně v roce 2001. Na místě nálezů byl vybudován památník v podobě symbolu římského milníku.³

Význam hradiště v Olomouci vzrostl po tom, co v 10. století maďarští nájezdníci zničili významná mocenská centra, která ležela v dolním Pomoraví.⁴ Důležitým bodem v historii města bylo připojení Moravy k českému přemyslovskému státu. Prvním úředním moravským knížetem, který se v roce 1030 usadil v Olomouci, byl syn českého knížete Oldřicha, Břetislav.

Po roce 1055, kdy se v Kosmově kronice objevuje první zmínka o “hradě Olomouci”, se město stalo centrem jednoho ze tří nově vzniklých moravských úředních knížectví (olomouckého, brněnského a znojenského.)⁵ Mezi nimiž si Olomouc udržela vedoucí postavení. Olomoucké knížectví bylo vždy svěřováno nejstaršímu z moravských Přemyslovců.

---

¹ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s 5. ISBN 978-80-7263-607-5.

² BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 7. ISBN 80-7198-243-1.

³ Historie města: Římané v Olomouci. *Olomouc* [online]. Olomouc [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/history/romans-in-olomouc/cs>

⁴ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 7. ISBN 80-7198-243-1.

⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 159-160. ISBN 978-80-242-2735-1.

V roce 1063 se Olomouc stala sídlem obnoveného moravského biskupství. V též roce zasedla na trůn dynastie Přemyslovců, jejíž čtyři generace s přestávkami spravovaly Olomoucko až do počátku 13. století, kdy zanikl údělný systém.⁶

Město bylo patrně založeno po roce 1246 za vlády krále Václava I, přesný rok založení ale nevíme, protože se zakládací listina města nedochovala. V druhé polovině 13. století se zástavbou Horního a Dolního rynku obchodní centrum z Předhradí přesunulo. V roce 1261 povolil král Přemysl Otakar II. městu stavbu kupeckého domu. Z doby o 10 let později pochází nejstarší známý otisk městské pečeti, jehož podoba se zachovala až dodnes.⁷

Za vlády posledních Přemyslovců hrálo Olomoucko důležitou roli při takzvané olomoucké válečné kampani v Polsku, jejímž cílem bylo udržet korunu polských králů.⁸ V průběhu tohoto válečného tažení došlo 4. srpna 1306 v sídle olomouckého kapitulního děkana k zavraždění posledního českého krále z rodu Přemyslovců Václava III, tak významný český panovnický rod Přemyslovců vymřel po meči.

Vláda Lucemburků je pro Olomouc znamením rozkvětu města. V roce 1314 bylo město v privilegii krále Jana Lucemburského jmenováno jako “první na Moravě”. O post hlavního města Moravy Olomouc neustále soupeřila s Brnem, proto byly od roku 1348 vedeny dvojce zemské desky a zemský soud zasedal v obou městech střídavě.⁹

Na přelomu 14. a 15. století se počet obyvatel pohyboval mezi 5 až 7 tisíci, přičemž nadpoloviční většinu obyvatel představovali Němci, kteří představovali i většinu vedení města.¹⁰ V červenci 1415 zde došlo k upálení studenta pražské univerzity a jeho společníka, kteří veřejně odporovali protihusitskému kázání kněze, které se konalo v nejmenovaném olomouckém kostele. I přes hrozící nebezpečí zůstala Olomouc ušetřena

---

⁶ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. vydání. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 7-8. ISBN 80-7198-243-1.

⁷ Historie města: Gotická Olomouc. *Olomouc* [online]. Olomouc [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/history/gothic-olomouc/cs>

⁸ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 8. ISBN 978-80-7263-607-5.

⁹ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl*. 2000. Praha: Libri, 2000. s. 589. ISBN 80-85983-16-8.

¹⁰ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 8. ISBN 978-80-7263-607-5.

husitským nájezdům. Pozastavení vývoje hospodářství bylo částečně vyvažováno udílením dalších výročních trhů.

V roce 1422 udělil Zikmund Lucemburský Olomouci privilegium razit vlastní mince, což se stalo nejstarším dochovaným městským mincovním privilegiem na Moravě.¹¹ *“Bojovné olomoucké katolictví vyústilo posléze v odpor města proti králi Jiřímu z Poděbrad a podporu jeho konkurenta, uherského krále Matyáše Korvína, který se dal r. 1469 v olomoucké katedrále samozvaně korunovat za českého krále.”*¹² V roce 1479 se město stalo centrem politického dění ve střední Evropě, protože zde bylo stvrzeno rozdělení české vlády mezi dva krále. Vladislav Jagellonský měl vládnout Čechám a Matyáš Korvín Moravě.

V období následujícím po husitském hnutí byl zdokonalen městský obranný systém. Rozloha města v té době dosahovala 46,5 hektaru, tudíž se Olomouc dala počítat mezi velká města střední Evropy. Během druhé poloviny 15. století se město nevyhnulo dvěma ničivým požárům.¹³ Z hospodářského hlediska se Olomouc nejen po husitství ale i po dalších válkách vzpamatovávala velmi pomalu. Období rozvoje dále pokračovalo na konci 15. a na počátku 16. století. Rozvoj pocítila nejen stavební ale i umělecká činnost a podoba města dostává renesanční vzhled.¹⁴

Doba první poloviny 16. století je v Olomouci ve znamení nástupu reformace. Stejně tak, jako ve většině středověkých měst, tak se i v Olomouci vyskytovaly náboženské spory, a to mezi radou a katolickými biskupy. Posílení katolictví ve většinově protestantském městě proběhlo v době úřadu biskupa Viléma Prusinovského, který do města přivedl jezuity. Ti ve městě zřídili například gymnázium či univerzitu,

---

¹¹ Historie města: Gotická Olomouc. *Olomouc* [online]. Olomouc [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/history/gothic-olomouc/cs>

¹² BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 11. ISBN 80-7198-243-1.

¹³ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010. s. 9. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹⁴ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 11. ISBN 80-7198-243-1.

kteřá se stala druhou nejstarší v českých zemích.¹⁵ Jezuité byli vyhnáni v důsledku protestantskému převratu, který se uskutečnil v roce 1619.¹⁶

V roce 1620 v Olomouci probíhal proces s farářem Janem Sarkandrem, který byl obviněn z velezrady a ze spojenectví s polským vojskem, které tehdy pomáhalo císaři Ferdinandovi. Na následky mučení dne 17. března 1620 zemřel. Sarkandr byl tehdejší papežem Janem Pavlem II. svatořečen a o dva roky později v roce 1995 byl v Olomouci kanonizován.¹⁷

V období na počátku třicetileté války čítala Olomouc více než dva tisíce domů a usedlostí a tím byla nejlidnatější a ekonomicky nejsilnější moravské město té doby.¹⁸ Ne-li největší tragédií pro město se stalo obsazení města Švédy, které trvalo od roku 1642 do roku 1650. Během těchto osmi let bylo město zcela zničeno po všech stránkách. Příkladem je porovnání počtu obyvatel z roku 1640 a 1650. Zatímco v roce 1640 mělo město zhruba 30 000 obyvatel, tak v roce 1650 jich bylo méně než 1700.¹⁹ Do té doby hlavní město Moravy ztratilo své postavení a nejen zemské desky ale i zemský soud a některé další úřady byly přesunuty do Brna. Později, v letech 1653 a 1661 byly podepisovány petice za navrácení zemských úřadů zpět do Olomouce, ale neúspěšně.²⁰

V 17. století výstavba města více méně stagnovala. Ve větší míře směly stavět pouze církevní instituce, protože měly dostatek financí.²¹ Od roku 1655, kdy císař Ferdinand III. prohlásil Olomouc za pevnostní město, probíhala výstavba opevnění města v barokním duchu. Obrana města byla aktivně využita pouze jednou, a to v roce 1758, kdy město úspěšně odolávalo pruskému nátlaku. O čtyři roky později od této

---

¹⁵ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 9. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹⁶ BISTŘICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 12. ISBN 80-7198-243-1.

¹⁷ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 160. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹⁸ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 9. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹⁹ BISTŘICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 12-13. ISBN 80-7198-243-1.

²⁰ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl*. 2000. Praha: Libri, 2000. s. 589. ISBN 80-85983-16-8.

²¹ BISTŘICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 12-13. ISBN 80-7198-243-1.

události Marie Terezie potvrdila, že město může používat titul „Královské hlavní město“.

V roce 1777 bylo město povýšeno z biskupství na arcibiskupství, což bezesporu zvýšilo jeho prestiž.²²

V revolučních letech 1848-1849 se z důvodu nepokojů ve Vídni do Olomouce přesunul císařský dvůr a Olomouc se prakticky stala hlavním městem celé monarchie. Olomouc díky této události získala charakter velkoměsta, začaly se zde pořádat různé kulturní akce a město zaznamenalo příliv nových obyvatel. Dalšími významnými událostmi těchto let, které jsou spjaty s Olomoucí, byla volba nového císaře Františka Josefa I. a vydání dvou výnosů. Jeden z nich rozpustil říšský sněm a druhý rušil oktrojovanou ústavu. V květnu 1849 se císařský dvůr vrátil zpět do Vídně.²³

V listopadu 1850 se v olomouckém Arcibiskupském paláci sešli rakouský kancléř, pruský ministr zahraničí a ruský velvyslanec a obnovili zde Německý spolek podepsáním Olomoucké punktace, čímž byla oddálena prusko-rakouská válka.²⁴

Mezi léty 1850-1866 byl obranný systém města nadále zdokonalován. V roce 1886 byla Olomouc společně s dalšími městy zbavena statutu pevnostního města, a tak se na konci 19. století konečně mohla rozvíjet nejen stavební činnost ale také průmysl. V této době ve městě vzniká plynárna, vodárna, městská elektrárna do ulic vyjíždí první elektrická tramvaj. Na okrajích města rostou továrny, cukrovary, sladovny či železárny.

První světová válka (1914-1918) znamenala pro Olomouc pozastavení výstavby města. V roce 1919 Olomouc získala velké množství obyvatel vytvořením tzv. Velké Olomouce připojením dvou měst a jedenácti obcí.

Stejně tak, jako celou republiku, tak i Olomouc zasáhla šestiletá nacistická okupace (1939-1945) a ani poúnorové období v roce 1948 nebylo pro Olomouc pozitivní. Historické centrum bylo od budovatelského úsilí komunistické doby alespoň

---

²² DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 159-160. ISBN 978-80-242-2735-1.

²³ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., s. 15-16. ISBN 80-7198-243-1.

²⁴ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 11. ISBN 978-80-7263-607-5.

částečně ochráněno vyhlášením za městskou památkovou rezervaci. Příkladem architektury této doby je vybudování městského orloje ve stylu socialistického realismu nebo obchodního domu Prior (nyní Obchodní galerie Moritz), který byl postaven přímo před kostel sv. Mořice.

Na konci 90. let Olomouc postihla ničivá povodeň, která zatopila více než třetinu města. V roce 2000 byl Sloup Nejsvětější Trojice zapsán na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.²⁵

---

²⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Velká turistická encyklopedie. Praha: Knižní klub, 2010. s. 160. ISBN 978-80-242-2735-1.

3 Památky města

Historie Olomouce jako města sahá až do 11. století, tudíž zde můžeme najít památky ze všech uměleckých stylů.

Stavba, která je postavena v románském slohu je např. Zdikův palác, který se nachází společně s katedrálou sv. Václava na Václavském náměstí. Před touto budovou, byl v roce 1306 zavražděn Václav III.

Co se týká gotického slohu, tak mezi nejvýznamnější památky patří kostel sv. Mořice či jádro radnice.

Renesanční sloh můžeme opět nalézt na budově radnice.

Když se vysloví slovo baroko, ihned na mysl v souvislosti s Olomoucí vyvstane soubor barokních kašen, které až na výjimky můžeme nalézt na Horním a Dolním náměstí a neméně důležitý je barokní sloup Nejsvětější Trojice, který byl postaven v 18. století jako poděkování za ukončení moru a při jeho vysvěcení byla přítomna i Marie Terezie se svým manželem. Sloup byl v roce 2000 zapsán na Seznam světového dědictví UNESCO.

Historismus je v Olomouci velmi hojně zastoupen. Mezi nejvýznamnější stavby patří neogotická katedrála sv. Václava či neobarokní kaple sv. Jana Sarkandra.

V Olomouci je zastoupen i styl secese a to Vilou Primavesi, která se nachází v přímé blízkosti jezuitského konviktu či již zmíněné kaple sv. Jana Sarkandra.

V následujících podkapitolách budou podrobněji představeny ty nejvýznamnější památky města.

3.1 Radnice

Olomouckému Hornímu náměstí vévodí čtyřkřídlá budova radnice, jejíž stavbu povolil roku 1378 moravský markrabě Jošt Lucemburský. Radnice byla původně dřevěnou stavbou, která ale kolem roku 1417 vyhořela.²⁶

Stavba nové budovy radnice započala v průběhu 20. let 15. století. Stavět se začalo na půdorysném rozvrhu, který se zachoval dodnes. Jako stavební materiál byl zvolen lomový kámen. Stavba byla dokončena roku 1443, kdy byla zastřešena radniční věž.

Komplex radnice se skládal ze dvou samostatných budov a to z radního domu s věží a kaplí sv. Jeronýma a kupeckého domu. Dalších stavebních úprav se radnice dočkala za vlády Matyáše Korvína.²⁷ V severní části stavby byl vybudován Publikáčnický sál. Ve většině prvního patra jižního křídla se nacházel sál městského soudu. V přízemí západního křídla, které spojilo obě podélná křídla radnice, byly umístěny kanceláře správy městských statků. Na severní straně vznikl v sousedství radniční věže výklenek orloje, který byl zakončen lomeným obloukem.²⁸

V období renesance proběhly úpravy radního traktu a zvýšení věže, byl osazen portál, který vedl do poradního sálu, k němuž bylo přistavěno schodiště, nad nímž byla vztyčena renesanční lodžie.²⁹ O výzdobu lodžie se postaral Hans Jost. Do lodžie byl umístěn císařský znak, znak dědičných zemí a znak města Olomouce.³⁰

K další větší přestavbě exteriéru došlo až na počátku 20. století, kdy bylo upraveno severní průčelí, a byl vyzdoben slavnostní sál lunetami. (půlkruhové malby).³¹

---

²⁶ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 18. ISBN 978-80-87602-42-3.

²⁷ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl*. 2000. Praha: Libri, 2000. s. 609. ISBN 80-85983-16-8.

²⁸ Statutární město Olomouc. Radnice. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

²⁹ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 109-110. ISBN 80-7198-243-1.

³⁰ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 41. ISBN 978-80-7263-607-5.

³¹ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 109-110. ISBN 80-7198-243-1.

Na konci druhé světové války byla radnice poničena 12 německými dělostřeleckými granáty. Věž byla opravena ještě téhož roku.³²

V současné době se na radnici nachází 3 stálé expozice. První z nich se nachází v 2. patře radnice a týká se historie orloje. Druhá expozice se nachází v prvním patře, přímo naproti pracovny primátora města a zaměřuje se na historii radnice. Třetí, nejnovější expozice nese název “Olomouc v proměnách staletí“ a popisuje historii města Olomouce.³³

Přes 75 metrů vysoká radniční věž je nyní přístupná veřejnosti. Prohlídky věže provozuje v přízemí sídlící Infocentrum. V nejvyšším, sedmém patře věže se nacházel byt hlásného. Okolo bytu se nacházel ohoz.³⁴

Ve východním křídle můžeme navštívit restauraci a kavárnu Caesar, která se mezi obyvateli města těší velké oblibě.³⁵

3.2 Orloj

Orloj se stal součástí severního průčelí radnice již v 15. století. Původně orloj zobrazoval středověkou představu světa. Postupem času se orloj dočkal dalších úprav, přibývaly na něj nové figury, z církevních je to např. sv. Jiří, který bojuje s drakem nebo Adam a Eva. Na orloj však nebyly přidávány figury jen církevní ale i světské. Součástí také vždy byl obraz aktuálního panovníka.

Dalších renovací se orloj dočkal v první polovině 20. století a výrazně rekonstruován byl po 2. světové válce, kdy byl těžce poškozen. V rámci této rekonstrukce byl změněn i vzhled orloje do podoby socialistického realismu, podle návrhu Karla Svolinského.³⁶ Figurky vytvořila Svolinského žena Marie a mozaiky (mozaika s námětem Jízdy králů, Průvodu královniček, dělníka, chemika a alegorie na

---

³² FIŠERA, Zdeněk. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha 5: Libri, 2010., s. 218 ISBN 978-80-7277-437-1.

³³ Statutární město Olomouc. *Radnice a orloj*. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

³⁴ FIŠERA, Zdeněk. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha 5: Libri, 2010., s. 218 ISBN 978-80-7277-437-1.

³⁵ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 41. ISBN 978-80-7263-607-5.

³⁶ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 20. ISBN 978-80-87602-42-3.

dvanáct měsíců) dodal podle Svolinského návrhů národní podnik Mozaika Nový Bor a hodinový stroj z konce 19. století opravil Konrad Schuster.

Po pádu komunismu nastala otázka, zda by nebylo vhodné orloji vrátit původní podobu, ale orloj si i nadále zachová svou nynější podobu.³⁷

Produkce orloje se odehrává vždy v pravé poledne a tradičně přitahuje pozornost turistů.

3.3 Sloup Nejsvětější Trojice

Stavba sloupu probíhala v průběhu 18. století, přesněji mezi lety 1716 – 1754 pod vedením Václava Rendra. Od roku 1733, tedy od roku Renderovy smrti ve stavbě pokračovali Václav Rokytický se syny a poté August Scholz. Na sochařských pracích se podíleli Ondřej Zahner a Filip Sattler.³⁸ O celkovou sochařskou výzdobu se mezi lety 1745 – 1752 postaral sochař Ondřej Zahner. Po smrti Zahnera se na sochařské výzdobě podíleli ještě další dva sochaři, ale jednalo se už pouze o dokončovací práce. Sousoší, které se nachází na vrcholu sloupu, zhotovil podle návrhů Zahnera zlatník Šimon Forstner.

Sloup byl slavnostně vysvěcen 9. září 1754 za přítomnosti císařského páru Marie Terezie a Františka I. Lotrinského.³⁹

Sochy světců zdobící sloup jsou rozmístěny do tří pater, čímž pádem se jedná o největší seskupení barokních soch, které zdobí kapli zvenčí. Na vrcholu sloupu se nachází sousoší Nejsvětější Trojice s archandělem Michaellem. Ve spodní části sloupu je zasazena přístupná kaple. Se svou výškou 35 m se sloup stal nejvyšším barokním sloupem ve střední Evropě.⁴⁰

---

³⁷ Statutární město Olomouc. Orloj. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

³⁸ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl.* 2000. Praha: Libri, 2000. s. 619. ISBN 80-85983-16-8.

³⁹ KUBEŠOVÁ, Irena Marie a Jarmila VRTALOVÁ. *Významné olomoucké památky*: [sborník příspěvků ze semináře, Olomouc 6. - 8. 9. 2001. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2001. s. 75-76. ISBN 80-238-8142-6.

⁴⁰ Statutární město Olomouc. Sloup Nejsvětější trojice. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Kapli o vnitřní výšce 12 m a o průměru 2,4 m vytvořili Václav Render a Filip Sattler. Kaple je vestavěna v těle sloupu a dosahuje výšky druhého podlaží sloupu. Kaple obsahuje šest symetricky rozmístěných otvorů, a to pět půlkruhových oken a vstupní portál.⁴¹ Výzdobu kaple tvoří šest reliéfů, které jsou uspořádány do dvou trojúhelníků. Reliéfy mají za úkol přiblížit význam adventu.

Díky své výjimečnosti je sloup od roku 2000 zapsán na Seznam celosvětového hmotného kulturního dědictví UNESCO.⁴²

3.4 Morový sloup na Dolním náměstí

Morový sloup byl zhotoven mezi lety 1716 - 1724 podle návrhu kameníka Václava Rendera. Sloup je upomínkou na morovou epidemii, která Olomouc postihla v letech 1713 – 1715. Stavba sloupu byla podporována řadou vysoce postavených sponzorů.⁴³

Podstavec sloupu zdobí sochy svatých, chránících město před morem. Sochy až na výjimku sochy sv. Šebestiána zhotovil Jan Sturmer. Na vrcholku sloupu, nalezneme sochu Panny Marie s malým Ježíškem.⁴⁴

Na počátku druhé poloviny 18. století byl sloup v důsledku pruského obléhání poškozen a původní socha sv. Šebestiána musela být nahrazena.

Na konci 20. století byl sloup rekonstruován. Při této rekonstrukci byl zjištěn špatný stav ústředního torčovaného sloupu, a proto byl z bezpečnostních důvodů nahrazen kopií.⁴⁵

---

⁴¹ JEMELKOVÁ, Simona a Helena ZÁPALKOVÁ. *Sloup Nejsvětější Trojice Olomouc*. Olomouc: Statutární město Olomouc ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc, 2008. s. 121. ISBN 978-80-254-3284-6.

⁴² ČECHMÁNKOVÁ, Milada. *Čestný sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci*. Olomouc: Jednota Orel Olomouc, 2008. s. 9-10. ISBN 978-80-254-3751-3.

⁴³ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 138. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁴⁴ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 73. ISBN 978-80-7263-607-5.

⁴⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 165. ISBN 978-80-242-2735-1.

3.5 Soubor barokních kašen

3.5.1 Neptunova kašna

Neptunova kašna je nejstarší ze souboru barokních kašen. Vznikla na konci 17. století a jedná se o dílo sochaře Michaela Mandíka a kameníka Václava Schüllera.⁴⁶

Kašna se nachází na Dolním náměstí na místě kaple sv. Markéty pocházející z počátku 15. století.⁴⁷ Socha znázorňuje boha vod Neptuna, který krotí trojzubcem čtveřici mořských koní.⁴⁸

3.5.2 Herkulova kašna

Další z děl sochaře Michaela Mandíka vznikalo v letech 1687 - 1688. Socha znázorňuje antického hrdinu Herkula, oděného ve lví kůži, který s kyjem bojuje s Hydrou. Postava Hydry je často interpretována jako symbol vítězství Rakušanů nad Turky v bitvě u Vídně, která se odehrála v roce 1683. Autorem vany je kameník Václav Schüller.⁴⁹

Kašna se nachází na Horním náměstí přímo naproti radnice.⁵⁰ V roce 1716 byla kašna přemístěna asi o 50 metrů, jelikož její původní místo muselo být uvolněno pro stavbu Sloupu Nejsvětější Trojice.⁵¹

3.5.3 Jupiterova kašna

Jupiterova kašna nacházející se na Dolním náměstí byla zhotovena v roce 1735. Kašna nahradila původní Floriánovu kašnu, kterou v roce 1707 zhotovil neznámý autor a nyní je k vidění na dvoře městského statku v nedaleké Skrbeni. Autorem nádrže je

---

⁴⁶ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 146. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁴⁷ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 99. ISBN 80-7198-243-1.

⁴⁸ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 74. ISBN 978-80-7263-607-5.

⁴⁹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 140. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁵⁰ KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 431. ISBN 978-80-7346-079-2.

⁵¹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 140. ISBN 978-80-87602-42-3.

kameník Václav Render, kterému je někdy připisováno i autorství sochy sv. Floriána. Autorem sochy Jupitera je Filip Sattler.⁵²

3.5.4 Saturnova kašna

Saturnova kašna stojící na nádvoří Klášterního Hradiska byla dříve ozdobena sochou sv. Floriána. V roce 1740 byla původní socha nahrazena sochou římského boha času Saturna spolu se Samsonem a Gideonem. Na konci 18. století nechal císař Josef II. klášter zrušit a socha byla zničena. Kašna zde dodnes stojí bez sochy.⁵³

3.5.5 Kašna Tritonů

Kašna stojící na náměstí Republiky naproti Vlastivědného muzea byla zhotovena na počátku 18. století sochařem Václavem Renderem.⁵⁴

Kašna původně stála na rozhraní ulice Denisovy, Pekařské, Ostružnické a Ztracené, odkud byla z důvodu rozrůstající se dopravy v roce 1890 přenesena na své současné místo.⁵⁵

Socha zobrazuje dva vodnáře a dva delfíny, kteří společně nesou obří kamennou mušli. Z této mušle potom vystupuje chlapec se dvěma vodními psy. Kašna odkazuje na Fontánu Tritonů architekta Berniniho, která stojí na římském náměstí Piazza Barberini.⁵⁶

3.5.6 Ceasarova kašna

Kašnu představující bájného zakladatele města Gaia Iulia Caesara zhotovil v roce 1725 sochař Jan Jiří Schauberberger, vanu a architekturu zhotovil sochař Václav Render.⁵⁷

---

⁵² MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 144. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁵³ Statutární město Olomouc. *Olomoucké kašny*. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

⁵⁴ KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 432. ISBN 978-80-7346-079-2.

⁵⁵ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 76. ISBN 80-7198-243-1.

⁵⁶ Statutární město Olomouc. *Olomoucké kašny*. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

⁵⁷ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 117. ISBN 80-7198-243-1.

Schauberger sochu vyhotovil do podoby jezdeckého pomníku. Sochu Ceasara držícího svitek, představující zakládající listinu Olomouce doplňují sochy říčních bohů, znázorňujících Moravu a Dunaj, společně se zemskými znaky Moravy a Dolních Rakous. Socha sedícího psa zde vyjadřuje věrnost Olomouce císaři. Ceasarova kašna se nachází v jihovýchodní části Horního náměstí.

3.5.7 Merkurova kašna

V pořadí poslední ze souboru olomouckých barokních kašen najdeme na ulici 8. května v těsné blízkosti obchodní galerie Moritz.

Vanu a podstavec zhotovil Václav Render a samotnou sochu v roce 1727 vytesal Filip Sattler. Socha znázorňuje božského posla Merkura, boha obchodu a zisku se zlacenou hlasatelskou berlou.⁵⁸

3.5.8 Arionova kašna

Arionova kašna přibyla k souboru barokních kašen až v roce 2002. Autor kašny Olomoučan Ivan Theimer si stejně jako jeho předchůdci vzal námět z antické mytologie.⁵⁹

3.6 Katedrála sv. Václava

K panoramatu města Olomouce neodmyslitelně patří katedrála sv. Václava se svou více než 100 m vysokou kostelní věží, která je zároveň nejvyšší kostelní věží na Moravě a druhou nejvyšší v České republice.⁶⁰

Kostel byl založen na počátku 12. století údělným knížetem Svatoplukem. Po smrti jeho syna Václava byl kostel předán Jindřichu Zdíkovi, aby jej dokončil a přeměnil na trojlodní románskou katedrálu s kryptou. Nedokončená stavba byla v roce 1131 vysvěcena a dokončena byla až za 10 let, kdy sem Zdík přenesl sídlo biskupství.⁶¹,

---

⁵⁸ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTUČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s.142 - 148. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁵⁹ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 47. ISBN 978-80-7263-607-5.

⁶⁰ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 161. ISBN 978-80-242-2735-1.

⁶¹ POJSL, Miloslav. *Olomouc: Katedrála sv. Václava*. 2., upr. vyd. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2007. Církevní památky. s. 6. ISBN 80-86157-18-0.

Z původní stavby se do nynějšíka zachovaly pouze části obvodových zdí a již zmiňovaná krypta.⁶²

Ani katedrála sv. Václava se nevyhnula četným požárům a v průběhu 13. a 14. století byla přestavěna do gotické podoby. V této době z románské baziliky vzniká gotická trojlodní katedrála a jsou postaveny obvodové zdi a svazkové přípory.⁶³

V roce 1469 zde byl některými představiteli českého panstva jmenován Matyáš Korvín českým králem.⁶⁴

Na počátku 16. století se katedrála začíná přestavovat v renesančním duchu. Na konci 16. století přibyla zásluhou biskupa Stanislava Pavlovského mezi dvě krajní věže ještě třetí věž. Stavbu věže Pavlovský svěřil italskému staviteli Bernardu Vlachovi. Dále byla přistavěna rodinná hrobka Pavlovských a kaple sv. Stanislava.

Jako nejvýznamnější zásah do architektury katedrály je považována stavba nového, barokního kněžiště, které bylo zbudováno mezi lety 1616-1618. V druhé polovině 17. století byla vybudována krypta sloužící jako hrobka olomouckých biskupů. V této hrobce je mimo jiné pohřbeno srdce olomouckého arcibiskupa a rakouského arcivévody Rudolfa Jana, jehož tělo je pohřbeno v rodinné hrobce Habsburků ve Vídni. Od druhé poloviny 20. století krypta slouží k liturgickým a expozičním účelům.⁶⁵

V novogotickém oltáři je umístěn relikviář s ostatky sv. Jana Sarkandra, kterého svatořečil při své návštěvě Olomouce v roce 1995 papež Jan Pavel II.⁶⁶

Dalších úprav se katedrála dočkala až v 19. století. Z této doby také pochází konečný vzhled katedrály, kdy byla přestavěna v novogotickém stylu podle návrhů Gustava Meretty. Nejvyšší, přes 100 m měřící věž byla přistavěna v roce 1890.

Ve stejném roce byla katedrála společně se Zdíkovým palácem, kaplí sv. Anny a Arcidiecézním muzeem prohlášena jako národní kulturní památka.

---

⁶² FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 8. ISBN 80-85973-77-4.

⁶³ POJSL, Miloslav. *Olomouc: Katedrála sv. Václava*. 2., upr. vyd. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2007. Církevní památky. s. 9. ISBN 80-86157-18-0.

⁶⁴ FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 10. ISBN 80-85973-77-4.

⁶⁵ POJSL, Miloslav. *Olomouc: Katedrála sv. Václava*. 2., upr. vyd. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2007. Církevní památky. s. 10-11. ISBN 80-86157-18-0.

⁶⁶ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 161. ISBN 978-80-242-2735-1.

V roce 2008 byl do levé průčelní věže zavěšen zvon, který je zasvěcen právě Janu Sarkandrovi.

Mezi z uměleckého hlediska nejcennější části katedrály patří trojice neogotických hlavních vchodů neboli portálů vyplněných štíty. Na levém štítu je znázorněno Zvěstování Panny Marie, na prostředním se nachází ztvárnění Nejsvětější trojice a na pravém je Narození Ježíše Krista. Mezi těmito štíty se nachází sochy čtyř evangelistů. V horní části rosety umístěné nad prostředním portálem se nachází busta Gustava Meretty.⁶⁷ Nedílnou součástí inventáře je bohatá sbírka výtvarných děl jak tuzemských tak i zahraničních umělců, pocházejících od přelomu 12. - 13. století až do druhé poloviny 19. století. Mezi díly se nachází také soupravy bohoslužebných rouch a dalšího náčiní.⁶⁸

Od roku 1971 probíhala rozsáhlá rekonstrukce katedrály. Obnova katedrály začala rekonstrukcí elektrotechnického zařízení a instalací reproduktorů. Později byla provedena výmalba a restaurována nástěnná výmalba z 19. století, rovněž i barokní fresky. V letech 1976 – 1977 byly zakoupeny nové varhany mající 1695 pískal. Ke 200. výročí od vzniku olomouckého arcibiskupství bylo akademickým sochařem Karlem Stádníkem vytvořeno 15 zastavení křížové cesty. V roce 1985 tedy 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje byla pro katedrálu pořízena zvonkohra obsahující 15, různě velkých zvonů. Tato rozsáhlá rekonstrukce se také týkala exteriéru katedrály.

Další rozsáhlé rekonstrukce se konaly mezi lety 2000- 2007. Kdy byl obnoven jak interiér, tak i exteriér katedrály.⁶⁹

---

⁶⁷ FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 10-11. ISBN 80-85973-77-4.

⁶⁸ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 29. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁶⁹ POJSL, Miloslav. *Olomouc: Katedrála sv. Václava*. 2., upr. vyd. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2007. Církevní památky. s. 14-16. ISBN 80-86157-18-0.

3.7 Kostel sv. Mořice

Kostel sv. Mořice na svém místě stál již v druhé polovině 13. století a nahradil původní románskou rotundu, která se nacházela v jeho sousedství. Kostel však na konci 14. století a na počátku 15. století těžce poškodilo několik požárů. V roce 1412 započala stavba chrámu ve stylu pozdní gotiky, která trvala bezmála 130 let.⁷⁰

Na výstavbě kostela se postupně podílelo několik architektů, jako například Jakub Kettenreiter, který v roce 1443 založil a zastřešil trojlodí nebo Klaus z Cách, který pracoval hlavně na klenbách a presbytáři.⁷¹

Na konci 16. století byla vybudována rodinná hrobka šlechtického rodu Edelmannů, která je bohatě zdobena kamennými reliéfy. Kromě stavby nových varhan renesance není v celkové stavbě kostela příliš patrná. Chrám několikrát zachvátil požár, poslední v roce 1709, po němž byla zhotovena většina vnitřního zařízení kostela.

Kostel byl později také barokně upravován. V rámci těchto úprav zde byly v 1. polovině 18. století umístěny varhany, které ve Vratislavi vyhotovil Michal Engler. Tyto varhany patřící k největším ve Střední Evropě⁷² se pravidelně rozeznívají na konci léta, kdy jsou v Olomouci pořádány varhanní koncerty, kterých se účastní hudebníci z celého světa.⁷³

V průběhu 19. století byl interiér i exteriér kostela upravován v neogotickém a neobarokním stylu. Tyto úpravy byly oficiálně ukončeny v roce 1908.

Dalších úprav se kostel dočkal v 70. a 80. letech 20. století, kdy bylo zařízení interiéru rozšířeno o nový obětní stůl, pult pro přednes liturgických textů a sedadlo. Dále došlo k úpravám presbytáře a sousoší Kristus na Olivetské hoře bylo přesunuto do interiéru kostela a na jeho původním místě byla instalována jeho kopie.⁷⁴

---

⁷⁰ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl*. 2000. Praha: Libri, 2000. s. 618. ISBN 80-85983-16-8.

⁷¹ Statutární město Olomouc. *Kostely a kaple*. Olomouc, 2009. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

⁷² FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 62. ISBN 80-85973-77-4.

⁷³ Statutární město Olomouc. *Kostely a kaple*. Olomouc, 2009. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

⁷⁴ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 62-69. ISBN 80-85973-77-4.

Kostel patří k nejvýznamnějším pozdně gotickým památkám na Moravě.⁷⁵ Jeho jedinečnost spočívá hlavně v tom, že má dvě nesymetrické hranolovité věže a vysoké trojlodí. Na jednu z věží je možné za příznivého počasí vystoupat po točitém schodišti a vychutnat si krásný pohled na celou Olomouc.⁷⁶ Pro svou jedinečnost byl mezi jinými olomouckými památkami prohlášen v roce 1995 jako národní kulturní památka.⁷⁷

3.8 Kostel sv. Michala

Pozemek, na kterém nyní stojí kostel sv. Michala, věnoval olomouckým dominikánům král Václav I. Dominikáni si původní kostel v druhé polovině 13. století přestavěli do raně gotické podoby.⁷⁸ V roce 1251 byl kostel vysvěcen, ale stavba byla zřejmě ukončena až v druhé polovině 13. století. Kostel postihlo několik požárů, po kterých musel být dominikány opraven a přestavěn.

V průběhu třicetileté války byl kostel velmi poškozen. Svou nynější barokní podobu kostel získal díky návrhu architektů Martinelliho a Tencally na přelomu 17. a 18. století.⁷⁹ Z původního raně gotického kostela zůstala zachována část sakristie s křížovou klenbou a věž zvonice.⁸⁰ Při této přestavbě byly mimo jiné vybudovány i rozsáhlé hrobky pro pohřbívání řádových bratří. Krátce po vysvěcení kostela Olomouc postihl rozsáhlý požár, který zničil centrum města a také poničil interiér kostela sv. Michala, včetně hlavního oltáře. Opravy probíhaly v průběhu celé první poloviny 18. století.

Kostel byl za vlády Josefa II., přesněji v roce 1784 dominikánům odebrán a znovu navrácen jim byl až v roce 1989. Současně byl kostel prohlášen za farní.

---

⁷⁵ KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRAČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. s. 82. ISBN 978-80-86606-92-7.

⁷⁶ Statutární město Olomouc. *Duchovní metropole*. Olomouc, 2011. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

⁷⁷ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 69. ISBN 80-85973-77-4.

⁷⁸ KAVIČKA, Karel. *Chrám svatého Michala v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci, 2011. s. 8-9. ISBN 978-80-260-0279-6.

⁷⁹ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 45. ISBN 80-85973-77-4.

⁸⁰ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 90. ISBN 80-7198-243-1.

Jedná se o jednolodní kostel, který je po stranách rozšířen kaplemi a uzavírá ho obdélný presbytář.⁸¹ Kostelu vévodí tři kupole. Prostřední kupole dosahuje výšky necelých 40 m. Postranní kupole dosahují výšky necelých 30 m. Hlavní oltář kostela pochází z roku 1730. Obraz nad oltářem znázorňuje archanděla Michaela autora Quida Reniho. Jedná se však pouze o jeho kopii. Originál najdeme v kapucínském kostele v Římě. Oltář dále zdobí 4 zlacené sochy sv. Ambrože, sv. Augustina, sv. Lva Velikého a sv. Jeronýma⁸². V kostele se dále nachází 4 boční oltáře, které jsou umístěny v kaplích. Konkrétně se jedná o oltář sv. Filomeny, který se nachází mezi pilíři nesoucími východní kopuli, Oltář Panny Marie v Naději, Oltář sv. Jana Sarkandra, který se nachází naproti oltáře sv. Filomeny a posledním oltářem je Oltář sv. Šebestiána, nacházející se naproti oltáře Panny Marie v Naději.⁸³

Varhany nacházející se v kostele původně pocházely z Klášterního Hradiska. Při přestavbě kostela v 19. století byly nahrazeny novými. Varhany, které se v kostele nacházejí nyní, byly zhotoveny v 70. letech 20. století a je v nich použita část původních pišťal. Skříň pro varhany je původní a je zhotovena řezbářem Josefem Sturmerem.

O zvonici kostela se dochovala zpráva z druhé poloviny 15. století. Na zvonici tenkrát byly 3 zvonové stolice. V první z nich byl zavěšen zvon Panna Maria, který z nich byl nejtěžší, ve druhé se nacházel lehčí zvon a ve třetí nejlehčí. Na konci 19. století byla do zvonice umístěna čtvrtá zvonová stolice, která byla určena pro zvon sv. Floriána.

Po 1. světové válce byly původní zvony zničeny a byly pořízeny zvony nové, které byly ovšem zničeny za 2. světové války pro účely zbrojního průmyslu.⁸⁴

Během let 2007 – 2009 byly do zvonice dopraveny nové zvony: sv. Jan Sarkander, sv. Zdislava a sv. Michal a nakonec zvon Panna Maria.⁸⁵

---

⁸¹ KAVIČKA, Karel. *Chrám svatého Michala v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci, 2011. s. 16-33. ISBN 978-80-260-0279-6.

⁸² FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 47-53. ISBN 80-85973-77-4.

⁸³ KAVIČKA, Karel. *Chrám svatého Michala v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci, 2011. s. 35-37. ISBN 978-80-260-0279-6.

⁸⁴ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 47-56. ISBN 80-85973-77-4.

3.9 Kostel Panny Marie Sněžné

Kostel Panny Marie Sněžné najdeme naproti olomouckého Muzea umění v těsné blízkosti kašny Tritonů, městské knihovny a zastávky městské hromadné dopravy „Náměstí republiky“.

Univerzitní kostel v barokním stylu byl vystavěn mezi lety 1712 - 1719 na místě původního minoritského klášterního kostela.⁸⁶ Kostel postavil stavitel Lukáš Glöckel dle plánů architekta Adama Glöckela na jehož výstavbě pracovalo mnoho umělců té doby, mimo jiné i Václav Render.

Jedná se o jednodílnou stavbu s deseti bočními kaplemi. Výzdobu hlavní lodi freskami připisujeme k dílům malíře Karla Josefa Haringera. Oltářní obraz Zjevení Panny Marie Sněžné v Římě, který byl vytvořen v roce 1720, je dílem malíře Jana Jiřího Schmidta. Sakristii kostela vyzdobil svými obrazy Josef Ignác Sadler, učenec J. K. Handkeho, který se také podílel na výzdobě kostela. Mezi jeho díla patří fresky v bočních kaplích a pod kůrem a čtyři obrazy v chórových kaplích. Vyřezávané skříně, kostelní lavice a další nábytek jsou dílem jezuita Jana Pirnera.⁸⁷

V kostele můžeme zhlédnout náhrobek biskupa Viléma Prusinovského⁸⁸ (biskup, který v Olomouci založil společně s jezuita jezuitskou kolej s gymnáziem a poté i univerzitu s filozofickou a teologickou fakultou⁸⁹) z konce 16. století. Výzdobu kostela mimo jiné tvoří gotická plastika Panny Marie z konce 14. století, která pochází ještě z původního kostela.⁹⁰ Můžeme zde také obdivovat bohatě zdobené varhany, pocházející z 1. poloviny 18. století. Sochami je vyzdobil Jan Sturmer.⁹¹

---

⁸⁵ KAVIČKA, Karel. *Chrám svatého Michala v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci, 2011. s. 43. ISBN 978-80-260-0279-6.

⁸⁶ KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRAČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. s. 98. ISBN 978-80-86606-92-7.

⁸⁷ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 80. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁸⁸ KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 432. ISBN 978-80-7346-079-2.

⁸⁹ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 78. ISBN 80-85973-77-4.

⁹⁰ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 77-78. ISBN 80-7198-243-1.

⁹¹ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 92. ISBN 80-85973-77-4.

Mezi lety 1779 – 1952 kostel sloužil vojákům a od roku 1991 se kostel opět stává univerzitním.⁹² V roce 1848 se zde konala významná událost, a sice korunovace Františka Josefa I. na císaře.⁹³

Kostel byl restaurován pod vedením Dušana Jurkoviče na konci 1. světové války, přesněji v letech 1916-1918.⁹⁴

3.10 Kostel Zvěstování Panny Marie

Kapucínský kostel Zvěstování Panny Marie nalezneme na východním nároží Dolního náměstí a byl postaven na přelomu 50. a 60. let 17. století.⁹⁵ Stavbou kostela bylo zastavěno 21 měšťanských domů a ulička, která spojovala Dolní a Blažejské náměstí.⁹⁶

V kostele byla první mše sloužena 1. listopadu 1655 a o šest let později byl kostel vysvěcen.

Kostel je skromně vybaven a má podobu jednolodní sálové stavby, kterou doplňují dvě boční kaple a pravoúhlý presbytář. Kaple i presbytář jsou zaklenuty křížovými klenbami. Jedna z kaplí je zasvěcena sv. Františkovi z Assisi a druhá sv. Šebestiánovi, který byl patronem proti moru. V této kapli se nachází i stejnojmenný obraz. Nad vstupním portálem si návštěvník může všimnout fresky s výjevem Zvěstování Panny Marie, kterou po první světové válce u příležitosti 700. výročí úmrtí Františka z Assisi vytvořil Jano Köhler.⁹⁷ Freska byla potom na počátku 70. let 20. století nahrazena mozaikou Karla Benedíka.⁹⁸ Hlavní oltář pocházející z druhé poloviny 18. století vyřezal ze dřeva olomoucký truhlář Josef Wesenberger. Obraz umístěný na hlavním oltáři s motivem Zvěstování Panny Marie pochází z druhé poloviny 17. století. Na levé straně oltáře se nachází obraz Klanění Svátosti oltářní.

---

⁹² MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 80. ISBN 978-80-87602-42-3.

⁹³ KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 432. ISBN 978-80-7346-079-2.

⁹⁴ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I*. Brno: Computer Press, 2007. s. 8. ISBN 978-80-251-1585-5.

⁹⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 164. ISBN 978-80-242-2735-1.

⁹⁶ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 95. ISBN 80-7198-243-1.

⁹⁷ FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 100. ISBN 80-85973-77-4.

⁹⁸ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 95. ISBN 80-7198-243-1.

Dřevěný kříž, který se nachází před kostelem, sem byl umístěn v roce 1933 u příležitosti 1900. výročí ukřižování Ježíše Krista. Po roce 1950, kdy byl konvent kapucínů zrušen, byl kostel využíván armádou jako výpočetní středisko Československých státních drah. Kapucíni se do Olomouce vrátili až po roce 1989, ale o kostel vedli soudní spor ještě 6 let poté.⁹⁹

3.11 Kostel sv. Gorazda

Pravoslavný kostel sv. Gorazda se nachází na stejnojmenném náměstí. Stavba se na první pohled odlišuje od ostatních olomouckých staveb především svou pestrobarevnou fasádou. Kostel byl postaven dle návrhu architekta Vsevoloda Kolmackého v letech 1937-1939, který ho z velké části vybavil i mobiliářem a nástěnnými malbami.¹⁰⁰

Budova kostela je členitá pravidelná stavba, která vrcholí osmibokou věží. Věž je zakončena pozlacenou, cibulovitou kupolí. V podzemním podlaží se nachází modlitebna a administrativní prostory. Nad vstupem můžeme obdivovat ikony zobrazující sv. Gorazda a Bohorodičku. Na zadní stěně chrámu se nachází deska s letopočtem vzniku kostela.¹⁰¹ Uvnitř můžeme na stěnách vidět ikony svatých a důležitých událostí spjatých s historií církve.¹⁰²

Stavba kostela byla i přes počáteční problémy zcela financována z veřejných sbírek ale věřící pomáhali nejen finančně, ale přispívali i svou prací. Za druhé světové války chrám sloužil jako skladiště a mezi lety 1942-1945 byl dokonce uzavřen. Válka se na budově chrámu negativně podepsala, byla poškozena věž, fasáda i střecha.¹⁰³ Kostel se v roce 1950 stává katedrálním chrámem a potom v letech 1985-1987 prochází velkou

---

⁹⁹ FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 101. ISBN 80-85973-77-4.

¹⁰⁰ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTUČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 166. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁰¹ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 164. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹⁰² *Katedrální chrám sv. Gorazda* [online]. Olomouc: Portál Olomouc, c2009-2013 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://spgo.cz/content/katedralni-chram-sv-gorazda>

¹⁰³ *Historie chrámu sv. Gorazda v Olomouci* [online]. Olomouc: Pravoslavná církevní obec v Olomouci, 2014 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.pravoslavnaolomouc.com/historie-chramu-sv-gorazda-v-olomouci/>

rekonstrukcí, kterou z velké části financoval stát. Zlato na znovupozlacení kopulí věnovala Ruská pravoslavná církev.¹⁰⁴

V současné době je bohoslužba sloužena každý večer od 18 hodin a liturgie každou neděli od 9 hodin.¹⁰⁵

3.12 Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku

Historie baziliky na Svatém Kopečku začíná již v 1. polovině 17. století, kdy na místě nynější baziliky nechal postavit obchodník Jan Andryšek malou mariánskou kapli.¹⁰⁶ *“Legenda vypráví, že při hledání místa pro budoucí kapli došel až na tento pozemek, který se podobal místu, na němž se mu Matka Boží zjevila ve snu.”*¹⁰⁷ Kaple byla v krátké době po vystavění vypálena Švédy.

Premonstráti se zde v druhé polovině 17. století rozhodli postavit kostel a Svatý Kopeček se od té doby stal oblíbeným poutním místem. Právě díky oblíbenosti místa se rozhodl opat premonstrátského konventu na Hradisku Bedřich Sedlák, že na tomto místě nechá postavit chrám Navštívení Panny Marie. Autory této přestavby se stali architekti Giovanni Pietro Tencalla a později, na počátku 18. století údajně i Domenico Martinelli. V roce 1684 byla na severní straně kostela postavena rezidence pro 16 kněží. Na počátku 18. století byla zahájena stavba dvou bočních křídel, která byla rovnoběžná s chrámem.

V červnu 1748 kostel navštívila i Marie Terezie se svým manželem Františkem I. Lotrinským. Za vlády Josefa II. byl klášter zrušen a kostel sloužil jako farní.¹⁰⁸

Na velmi zdařilé výzdobě interiéru pracovalo postupem času velké množství umělců.¹⁰⁹ Mimo jiné se na ní podílel štukatér Baltazar Fontana, který zároveň tvořil výzdobu na Velehradu, tudíž výzdoba na obou těchto místech je velmi podobná.

---

¹⁰⁴ FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 194. ISBN 80-85973-77-4.

¹⁰⁵ *Bohoslužby* [online]. Olomouc: Pravoslavná církevní obec v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.pravoslavnaolomouc.com/bohosluzby/>

¹⁰⁶ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 169. ISBN 80-7198-243-1.

¹⁰⁷ ŽMOLÍK, Václav. *Po Česku*. Praha: Radioservis, 2008, s. 156. ISBN 978-80-86212-73-9.

¹⁰⁸ FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 106-107. ISBN 80-85973-77-4.

¹⁰⁹ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 169 - 170. ISBN 80-7198-243-1.

Baltazar Fontana je také autorem návrhu hlavního oltáře, který zhotovil zlatník Mikuláš Indegrenz. Mimo jiné můžeme v chrámu najít dvě skleněné rakve, které byly chrámu darovány. V rakvích se nachází voskové figuríny s ostatky římských mučedníků.¹¹⁰

K bazilice přiléhají dvě křídla, jejichž atiky jsou ozdobeny sochami 12 apoštolů a 2 světců, které jsou dílem sochaře Jana Václava Sturmera.¹¹¹

Průčelí chrámu je zdobeno plastikami, pocházejícími z první poloviny 18. století. Plastiky vytvořil sochař Josef Winterhalder st. U vstupu se jedná o alegorie Lásky, Naděje a Víry. Nad vstupem nalezneme desku, která nám připomíná stavitele i světitele chrámu.

Sochy, které se nacházejí na schodišti, pocházejí z počátku 20. století a zpodobňují sv. Cyrila a Metoděje.

Během let 1930-1932 proběhla rozsáhlá rekonstrukce chrámu. Chrám byl ovšem po druhé světové válce značně poničen dělostřelbou a následným požárem.¹¹² Až do roku 1950 klášter sloužil jako letní sídlo řádu premonstrátů. Řád se do kláštera vrátil až na konci 20. století.¹¹³

V roce 1995 baziliku navštívil tehdejší papež Jan Pavel II. a bazilika obdržela titul “basilica minor”.

Městská část Svatý Kopeček nenabízí k návštěvě pouze baziliku, ale také nedaleko se nacházející zoologickou zahradu, která se těší velké oblibě návštěvníků.¹¹⁴

---

¹¹⁰ ŽMOLÍK, Václav. *Po Česku*. Praha: Radioservis, 2008, s. 157. ISBN 978-80-86212-73-9.

¹¹¹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 74. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹¹² FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008. s. 108-109. ISBN 80-85973-77-4.

¹¹³ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I*. Brno: Computer Press, 2007. s. 14. ISBN 978-80-251-1585-5.

¹¹⁴ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 142. ISBN 978-80-7263-607-5.

3.13 Muzeum umění

Muzeum umění se nachází na Denisově ulici, přímo naproti tramvajové zastávky Náměstí Republiky.

Muzeum umění Olomouc je třetí největší státní galerie České republiky. Historie budovy se datuje již do 13. století, kdy se zde nacházel útulek pro postižené leprou. Koncem 14. století se zde nacházel špitál, jehož činnost byla ukončena na konci 18. století v důsledku reformy Josefa II. Později prostory patřily vojenské škole a na konci 19. století byly budovy zdemolovány. Na stejném místě byly postaveny klasicistní budovy okresního soudu a věznice. Nynější budova muzea byla postavena na počátku 20. století a v letech 1915-1916 byla přestavěna v secesním stylu. V budově se nacházely byty, v roce 1926 zde byl otevřen Radio bar a v přístavbě městský kinosál.

Nejvýraznější rekonstrukcí budova prošla mezi lety 1990-2000, kdy se stala sídlem Muzea umění. V přízemí byl vytvořen vstupní prostor, v patře najdeme výstavní prostory určené pro krátkodobé výstavy. Další výstavní prostory nalezneme v podkroví s vyhlídkovou věží. Prostory mezi hlavní budovou a zadním traktem byly upraveny pro administrativní účely.¹¹⁵

Návštěvníci zde nyní mohou v průběhu celého roku navštívit expozice výtvarného a užitého umění. Muzeum vlastní přes 90 000 předmětů z různých odvětví, jako například malířství, sochařství, grafika či fotografie.¹¹⁶

3.14 Arcidiecézní muzeum

Arcidiecézní muzeum, které je součástí muzea umění nalezneme na Václavském náměstí v těsné blízkosti katedrály sv. Václava. Jádrem muzea tvoří bývalá rezidence olomouckých kapitulních děkanů. Historie nejstarší části pozemku sahá až do druhé poloviny 13. století.¹¹⁷ Budova byla mnohokrát přestavována a svou nynější podobu

---

¹¹⁵ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 264. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹¹⁶ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 165. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹¹⁷ KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRAČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. s. 73. ISBN 978-80-86606-92-7.

získala při poslední přestavbě na konci 19. století. Celý komplex prošel v letech 1998 – 2006 náročnou rekonstrukcí.¹¹⁸

Při návštěvě muzea stojí za to navštívit také klenotnici nebo obrazárnu, ve které nalezneme obrazy již z 16. století. Součástí areálu je také koncertní sál, pojmenovaný na památku návštěvy Wolfganga Amadea Mozarta „Mozarteum“.¹¹⁹

„V roce 1979 byl zpracován první stavebně- historický průzkum objektu pro Univerzitu Palackého, jejíž katedry pro výtvarnou výchovu a hudební vědu zde tehdy měly své sídlo.“

3.15 Edelmannův palác

Jednou z nejhonosnějších staveb Horního náměstí je dvoupatrová budova Edelmannova paláce, který si nechal vystavět purkmistr Václav Edelmann. Palác je postaven ve 2. polovině 16. století v renesančním stylu.¹²⁰

Na vstupním portále nalezneme nejen rodinný znak Edelmannů, ale i portrét Václava Edelmanna a jeho syna. Hrobní kapli rodu Edelmannů můžeme nalézt na severní straně kostela sv. Mořice. Kaple sem byla postavena v roce 1572.¹²¹ Dále můžeme obdivovat v prvním a druhém patře dochované průčelí s arkádami, které bylo pozměněno neorenesanční přestavbou, která se uskutečnila v letech 1869–1871. Fasáda je zdobena sochami s tematikou Starého a Nového zákona. Sochy byly vytvořeny na konci 16. století¹²² sochařem Michalem Kromerem.

Od roku 1624 byl palác majetkem významných šlechtických rodů. Od roku 1719 palác vlastní město.¹²³ Od roku 1816 zde měli sídlo pevnostní velitelé. Jedním z nich

---

¹¹⁸ Arcidiecézní muzeum Olomouc [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.muoz.cz/arcidiecezni-muzeum-olomouc/>

¹¹⁹ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Velká turistická encyklopedie. Praha: Knižní klub, 2010. s. 166. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹²⁰ KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRAČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. s. 24 - 73. ISBN 978-80-86606-92-7.

¹²¹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 42. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹²² PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 36. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹²³ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I*. Brno: Computer Press, 2007. s. 9. ISBN 978-80-251-1585-5.

byl i Jan Josef Václav Radecký, o jehož pobytu svědčí pamětní deska, která je osazena do hlavního průčelí.¹²⁴ Od poloviny 19. století do roku 1904 zde měl sídlo i městský úřad.¹²⁵ Přízemí paláce v současné době funguje jako nákupní pasáž.

3.16 Hauenschildův palác

Hauenschildův palác je třípatrová budova nacházející se na rohu Dolního náměstí a Lafayetovy ulice na místě gotické stavby, ze které se dochovaly pouze klenuté stropy.¹²⁶ Palác pochází z roku 1580, kdy si ho nechal postavit bohatý obchodník s vínem Mathias Hauenschild z Fürstenfeldu.¹²⁷

Výzdoba arkýře je inspirována příběhy z Ovidiova eposu Proměny.¹²⁸ Arkýř sloužil nejen k reprezentačním účelům, ale dalo se z něj sledovat účastníky zemských sněmů na zasedání v dominikánském klášteře. V sále nad schodištěm bylo v roce 1770 zřízeno první městské divadlo.¹²⁹

Svým pobytům dům v roce 1767, kdy sloužil jako hotel, poctil Leopold Mozart s rodinou.¹³⁰ V té době jedenáctiletý Wolfgang Amadeus Mozart zde složil svou 6. symfonii F-Dur.¹³¹ Na konci 19. století bylo k budově přistavěno třetí poschodí.

Nyní můžeme v přízemí paláce navštívit známou Hanáckou restauraci.¹³²

---

¹²⁴ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Velká turistická encyklopedie. Praha: Knižní klub, 2010. s. 162. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹²⁵ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl.* 2000. Praha: Libri, 2000. s. 595. ISBN 80-85983-16-8.

¹²⁶ *Hauenschildův palác* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/hauenschields-palace/cs>

¹²⁷ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím.* 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 98. ISBN 80-7198-243-1.

¹²⁸ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města.* 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 40. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹²⁹ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem.* Olomouc: ANAG, 2010., s. 71. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹³⁰ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím.* 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 98. ISBN 80-7198-243-1.

¹³¹ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I.* Brno: Computer Press, 2007. s. 11. ISBN 978-80-251-1585-5.

¹³² BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím.* 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 98. ISBN 80-7198-243-1.

3.17 Dům U Černého psa

Třípatrový dům U Černého psa, v jehož sklepení jsou pozůstatky domu z konce 13. století, najdeme na Horním náměstí.¹³³

Barokní fasáda domu, na které se nachází zobrazení sedícího psa se zlatým medailonkem na krku, pochází z poloviny 18. století. Pod domovním znamením je umístěna deska, která pochází z roku 1907.

Od konce 17. století, kdy dům vlastnil starosta Matouš Jiří Buff, pojmenoval místní lékárnu „U Zlatého beránka“. Později dům vlastnila rodina Schmidtů, kteří zde zřídili železářství a pojmenovali ho „U Zlatého psa“. Svě nynější pojmenování dům získal v roce 1907.¹³⁴

V přízemí domu nyní sídlí pojišťovna a informační centrum s obchodem Univerzity Palackého.

Dům U Černého psa je od roku 1958 považován za kulturní památku České republiky.¹³⁵

3.18 Dům U Zlatého jelena

Historie domu sahá až do 2. poloviny 14. století.¹³⁶ Dům patřil mezi 15 privilegovaných domů, které se do konce 17. století nazývaly „Pod Bohatými krámy“. Tyto domy až do 19. století spojovalo renesanční podloubí. Tento rohový dům, který vznikl na místě dvou později tří domů, disponoval várečným právem a později právem vinného šenku.

Dům vlastnili radní a bohatí měšťané. Na počátku 18. století dům vyhořel a následně byl opraven. Domovní znamení v podobě velkého, zlatého, ležícího jelena,

---

¹³³ *Dům U černého psa* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/dum-u-cerneho-psa/cs>

¹³⁴ *Dům U černého psa* [online]. Olomouc: Summer Workshop, 1998 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://phoenix.inf.upol.cz/webtour/black_dog.html.cz

¹³⁵ *Měšťanský dům U zlatého psa, U černého psa, U zlatého beránka* [online]. Praha: Národní památkový ústav, c2015 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <http://pamatkovykatalog.cz/?element=532842&action=element&presenter=ElementsResults>

¹³⁶ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 46. ISBN 978-80-87602-42-3.

dům pravděpodobně získal v první polovině 18. století, kdy ho vlastnil Tomáš Hirsch. Na konci 19. století potom bylo přistavěno třetí patro domu.

Na konci 70. a 80. let 20. století dům prošel výraznou rekonstrukcí, která byla hlavně zaměřena na statické zajištění.¹³⁷

V přízemí domu nyní má své sídlo pobočka banky Oberbank.

3.19 Arcibiskupský palác

Arcibiskupský palác v Olomouci je stavba, pocházející z počátku 16. století a jedná se již o v pořadí 4. sídlo olomouckých biskupů (od roku 1777 arcibiskupů). Palác byl v druhé polovině 17. století v důsledku zničení paláce za švédské okupace (1642-1650) přestavěn v barokním stylu. Na této přestavbě se podílel architekt Filip Albert Luchese a po jeho smrti v roce 1666 stavbu převzal známý architekt Giovanni Pietro Tencalla, který se podílel na mnoha dalších, nejen olomouckých stavbách.

Arcibiskupský palác je stavba se třemi vstupními portály, dvěma dvory, které jsou obklopeny sedmi dvoupatrovými křídly, třemi vnitřními schodišti a reprezentačními sály. Uvnitř paláce můžeme nalézt řadu místností s dochovanou výzdobou, která je datována na přelom 17. století a 18. století a je dílem italských štukatérů. Poslední přestavba paláce proběhla v roce 1904 v důsledku požáru.

Z vestibulu rezidence se dostaneme k hlavnímu schodišti vedoucímu do dalších dvou podlaží. V čele vestibulu si nelze nevšimnout fresku Dobrého pastýře, jejíž sgrafitový rám zhotovil Jano Köhler. Jeho práce můžeme obdivovat i v dalších částech rezidence. V čele schodiště vedoucího do prvního patra se nachází sousoší sv. Cyrila a Metoděje, které vytvořil Emanuel Max, vpravo od sousoší se nachází kaple řádových sester, které se starají o provoz rezidence. Slavnostní sál je největším sálem celé rezidence. Svou dnešní podobu získal při rekonstrukci na počátku 20. století.

Palác byl svědkem mnoha důležitých událostí. Například porady rakouského císaře a ruského cara před bitvou u Slavkova v roce 1805, abdikace rakouského císaře Ferdinanda a nástup na trůn Františka Josefa I. anebo uzavření mírové smlouvy, tzv.

---

¹³⁷ KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRÁČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. s. 22. ISBN 978-80-86606-92-7.

Olomoucké punktace mezi Pruskem a Rakouskem, na tuto událost upomíná pamětní deska v zeleném pokoji.

Arcibiskupský palác poctilo svou návštěvou několik významných osobností, jako například Marie Terezie, Leopold Mozart s rodinou, Jan Pavel II., T. G. Masaryk, Edvard Beneš v poslední řadě také Václav Havel a Václav Klaus.

Prohlídkový okruh pro veřejnost tvoří reprezentační místnosti, do kterých se vstupuje přes Prečanovu knihovnu¹³⁸. Interiéry místností mají zachovanou výzdobu ve stylu empíru a rokoka a neobaroka včetně dobového nábytku. Kromě tradičních komentovaných prohlídek jsou k dispozici i specializované akce pro školy.¹³⁹

3.20 Zdíkův palác

Zdíkův palác, dříve známý jako Přemyslovský palác najdeme společně s Arcidiecézním muzeem a katedrálou sv. Václava na Václavském náměstí. Palác je pojmenován po svém staviteli Jindřichu Zdíkově, který si v první polovině 12. století nechal tento palác postavit.¹⁴⁰

Paláci se říkalo Přemyslovský na základě domněnky, která se ovšem později ukázala jako nepravdivá, že tento palác sloužil jako rezidence olomouckých úředních knížat, pocházejících právě z rodu Přemyslovců.¹⁴¹ V roce 1306 byl před domem kapitulního děkana, který byl postaven v roce 1267 zavražděn Václav III. Tímto rod Přemyslovců vymřel po meči.¹⁴²

Budova Zdíkovy paláce byla ve své době naprosto ojedinělá. Byla to patrová stavba s obdélníkovým půdorysem. Přízemí dříve sloužilo jako hospodářská budova a první patro jako soukromá rezidence.

---

¹³⁸ POJSL, Miloslav. *Olomouc: biskupské rezidence*. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2010. Církevní památky., s. 12-28 ISBN 978-80-86157-33-7.

¹³⁹ *Arcibiskupský palác* [online]. Olomoucký kraj: Olomoucký kraj, c2009-2018 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/arcibiskupsky-palac-olomouc>

¹⁴⁰ KUBEŠOVÁ, Irena Marie a Jarmila VRTALOVÁ. *Významné olomoucké památky: [sborník příspěvků ze semináře, Olomouc 6.- 8. 9.2001]*. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2001. s. 9-10. ISBN 80-238-8142-6.

¹⁴¹ *Románský palác* [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.muoz.cz/romansky-biskupsky-palac--653/>

¹⁴² DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 161. ISBN 978-80-242-2735-1.

Po smrti Zdíka a po několika požárech byly původní budovy zničeny a byla postavena dodnes dochovaná Křížová chodba, která je zdobena několika freskami.¹⁴³ Křížová klenba, stejně jako severní křídlo románského paláce bylo na konci 14. století zbořeno a na místo těchto dvou staveb byl postaven gotický ambit čtvercového půdorysu.¹⁴⁴

V současné době jsou k vidění pouze obvodové zdi západní a severní strany, kde se nachází kaple sv. Jana Křtitele. V kapli se dochovaly nástěnné malby, které se datují do doby 16. století. V gotické chodbě pocházející z poloviny 14. století pak můžeme obdivovat nástěnné malby z konce 15. století.¹⁴⁵

Za dob okupace švédskými vojsky (1642-1650) byl celý areál velmi poničen. V roce 1661 byla kaple sv. Jana Křtitele opravena a přestavěna do barokního stylu.

Od roku 1962 je palác považován za národní kulturní památku a v letech 1970-1988 prošel areál náročnou rekonstrukcí.¹⁴⁶ Palác je přístupný veřejnosti pouze v sezóně trvající od dubna do září. V jiném termínu je prohlídka možná pouze po dohodě, jelikož palác není vytápěn.¹⁴⁷

3.21 Jezuitský konvikt

Barokní budova jezuitského konviktu je nejstarší budovou olomoucké univerzity, která sloužila k ubytování a stravování studentů. Konvikt byl založen v druhé polovině 16. století biskupem Stanislavem Prusinovským a je postaven na místě dvanácti měšťanských domů. Součástí budovy je kaple Božího těla, která má velice hodnotný interiér. Kaple stojí na místě jednolodního gotického kostelíku.

---

¹⁴³ *Románský palác* [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.muoz.cz/romansky-biskupsky-palac--653/>

¹⁴⁴ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl.* 2000. Praha: Libri, 2000. s. 591. ISBN 80-85983-16-8.

¹⁴⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie.* Praha: Knižní klub, 2010. s. 161. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹⁴⁶ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl.* 2000. Praha: Libri, 2000. s. 592. ISBN 80-85983-16-8.

¹⁴⁷ *Románský palác* [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.muoz.cz/romansky-biskupsky-palac--653/>

Největší sál v celé budově se nyní nazývá „Auditorium maximum“, který se nachází v patře barokního křídla. V přízemí se dříve nacházela kočárová remíza.¹⁴⁸

V období třicetileté války byli jezuité z Olomouce vypuzeni a vrátili se sem až v roce 1650. Již v následujícím roce byl konvikt znovu otevřen a nastoupilo do něj 60 studentů.¹⁴⁹

Po zrušení jezuitského rádu v roce 1773 budova sloužila k různým účelům, jako například vojenská nemocnice, lazaret nebo kasárna.

Budova prošla v roce 2002 rozsáhlou rekonstrukcí. Budova nyní slouží jako Umělecké centrum Univerzity Palackého a pořádá množství kulturních akcí, mezi nimiž jsou divadelní a filmové festivaly, promítání filmů, koncerty, plesy anebo výstavy.¹⁵⁰

Jezuitský konvikt nalezneme na Univerzitní ulici, přímo vedle secesní vily Primavesi.

3.22 Vila Primavesi

Vila, která byla postavena pro rodinu bankéře Otty Primavesiho je ve vídeňském secesním stylu a nachází se v Univerzitní ulici v těsné blízkosti Jezuitského konviktu.¹⁵¹

Návrh jednopatrové stavby s vysokou mansardovou střechou vytvořili v té době známí architekti Franz von Krauss a Josef Tölk. O vnitřní výzdobu se postarali sochař Anton Hanak a malíř Gustav Klimt a architekt Josef Hoffmann.¹⁵²

Po návratu rodiny Primavesi do Rakouska vilu získaly Akciové rafinerie rolnických cukrovarů v Přerově. O 3 roky později, v roce 1926 byla vila převedena do vlastnictví doktora Františka Koutného, který vilu přestavěl na soukromé sanatorium.

---

¹⁴⁸ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města. 2.* upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 90. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁴⁹ VRTALOVÁ, Jarmila a Irena Marie KUBEŠOVÁ. *Významné olomoucké památky II.:* sborník příspěvků ze semináře : Olomouc 13.-14.9.2002. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2002. s. 37-38. ISBN 80-238-9968-6.

¹⁵⁰ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města. 2.* upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 90. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁵¹ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie.* Praha: Knižní klub, 2010. s. 163. ISBN 978-80-242-2735-1.

¹⁵² PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem.* Olomouc: ANAG, 2010., s. 120. ISBN 978-80-7263-607-5.

Po smrti doktora Koutného vilu koupil doktor Robert Pospíšil. V roce 1952 byla vila znárodněna a po revoluci vrácena v rámci restitucí Pospíšilovým potomkům.¹⁵³

Interiér vily byl ve své době velice pozoruhodný. Jedná se totiž o tzv. anglický halový systém, kdy hala je centrem vily a je obklopena dalšími prostory. Neméně cenné je i vybavení interiéru, které se skládá z dochovaného secesního nábytku, dřevěného schodiště nebo vitráží.¹⁵⁴

Vedle vily se nachází tzv. Michalský výpad, průchod městskými hradbami a schodiště.¹⁵⁵

Nyní je vila částečně přístupna veřejnosti, dále se ve vile nachází byty a sídla několika firem, restaurace, galerie a v neposlední řadě krásný výhled z terasy do parku a na kostel sv. Michala.¹⁵⁶

3.23 Sarkandrova kaple

Nejmladším dílem olomoucké církevní architektury je neobarokní kaple sv. Jana Sarkandra nacházející se asi 7 minut pěší chůze od radnice. Kaple byla postavena dle návrhu architekta Eduarda Sochora v letech 1908-1912.¹⁵⁷

O výzdobu interiéru se zasloužil malíř Jano Köhler, který vytvořil nástěnné malby, které připomínají tři nejvýznamnější události ze Sarkandra života. Na prvním z nich vidíme Sarkandra jít vstříc kozáckému vojsku, na druhém vidíme jeho výslech v olomouckém vězení a na třetím ho vidíme již zmučeného a modlícího se. Jakub Obrovský je autorem fresky Nanebevzetí Panny Marie a sochař Josef Hladík, který je

---

¹⁵³ *Vila Primavesi* [online]. Olomoucký kraj: Olomoucký kraj, c2009-2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/vila-primavesi>

¹⁵⁴ *Vila Primavesi v Olomouci* [online]. Český Krumlov: MCU, c2008-2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.visitolomouc.cz/cz/vila-primavesi-v-olomouci/32/>

¹⁵⁵ BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998. s. 88. ISBN 80-7198-243-1.

¹⁵⁶ *Vila Primavesi v Olomouci* [online]. Český Krumlov: MCU, c2008-2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.visitolomouc.cz/cz/vila-primavesi-v-olomouci/32/>

¹⁵⁷ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 85. ISBN 978-80-7263-607-5.

autorem figurální výzdoby v lodi, jedná se o štukovou výzdobu s motivem troubících andělů nad varhanami a motivem Panny Marie nad vítězným obloukem.¹⁵⁸

Sarkandrova kaple stojí na místě vězení, ve kterém byl v roce 1620 umučen farář Jan Sarkander, který byl v roce 1995 při příležitosti návštěvy papeže Jana Pavla II. svatořečen.¹⁵⁹ Jedná se o dvoupatrovou stavbu zakončenou kupolí s lucernou, díky čemuž dopadá světlo až do sklepní části, tedy do míst, kde byl Sarkander mučen.¹⁶⁰ Na čtyřech rozích kaple nalezneme sousoší, na kterých jsou vyobrazeny sv. Pavlína – patronka města Olomouce, sv. Hedvika – patronka Slezska (Sarkandrova rodiště), sv. Ignác – zakladatel jezuitského řádu a náš světec sv. Klement.¹⁶¹

V podzemí stavby můžeme najít původní skřípec, kterým byl umučen sv. Jan Sarkandr. V kapli stojí oltář z mramoru, kde jsou jak jeho ostatky, tak i ostatky ostatních mučedníků, jako např. sv. Jana Křtitele nebo sv. Anežky.¹⁶²

O některých církevních svátcích je kaple přístupna veřejnosti. V současné době kaple patří pod farnost u sv. Michala.¹⁶³

3.24 Korunní pevnůstka

Korunní pevnůstka leží na území zaniklé obce Závodí a je tvořena z několika dalších objektů jako například prachárna, strážnice nebo dva dělostřelecké sklady.

Pevnůstka, stejně jako celá olomoucká pevnost, byla postavena v polovině 18. století za vlády Marie Terezie. Postupem času vznikaly různé návrhy na přestavění nebo nové využití pevnůstky. Jeden z návrhů zněl, že na přelomu první a druhé poloviny 19.

---

¹⁵⁸ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města. 2.* upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 160. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁵⁹ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I.* Brno: Computer Press, 2007. s. 13. ISBN 978-80-251-1585-5.

¹⁶⁰ *Kaple sv. Jana Sarkandra* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/detail=222/cs>

¹⁶¹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města. 2.* upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 160. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁶² FIALA, Jiří. *Chrám, kostel, svatyně a kaple v Olomouci.* Olomouc: DANAL, 2008. s. 36. ISBN 80-85973-77-4.

¹⁶³ KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska. 2.* rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 432. ISBN 978-80-7346-079-2.

století měla být přestavěna jako ubytování pro vojáky, ale návrh nebyl nikdy zrealizován.¹⁶⁴

Korunní pevnůstka byla definitivně uzavřena v roce 1945 a byla využívána jako sklad. Na konci 60. let 20. století byla její část přebudována jako botanická zahrada a rozárium a poté armáda celý areál předala bezplatně městu. V roce 2008 město areál Korunní pevnůstky za symbolickou částku prodalo sdružení Muzeum Olomoucké pevnosti, o. s, které se aktivně zabývá její obnovou.

V areálu Korunní pevnůstky můžeme navštívit zajímavé expozice týkající se historie pevnůstky, doplněné fotografiemi a archeologické nálezy.¹⁶⁵ Mimo jiné se zde nachází i interaktivní muzeum vědy Univerzity Palackého „Pevnost poznání“, která návštěvníkům nabízí 4 stálé expozice: Věda v pevnosti, Živá voda, Rozum v hrsti, Světlo a tma. Pevnost poznání nabízí pestrý program pro návštěvníky všech věkových kategorií.¹⁶⁶

3.25 Klášterní Hradisko

Jeden z nejstarších klášterů na Moravě byl založen knížetem Otou I. a jeho manželkou v roce 1078. V roce 1138 byl dřevěný klášter zbourán a znovu vystavěn z kamene. V polovině 12. století, přesně v roce 1150 se klášter dostal do rukou řádu premonstrátů.¹⁶⁷

V době husitských válek byl klášter obsazen husity a za sporu Matyáše Korvína a Jiřího z Poděbrad se klášter stal útočištěm Jiřího z Poděbrad.¹⁶⁸ Klášter byl za třicetileté války vypálen Švédy a následovala rozsáhlá renesanční rekonstrukce podle projektu architekta Tencally, kdy byla k jižní straně připojena hranolovitá věž, byl prodloužen chór kostela a vznikla kaple sv. Kříže s mauzoleem zakladatelů kláštera. Později na

---

¹⁶⁴ *Císařsko-královská olomoucká pevnost: Korunní pevnůstka* [online]. Olomouc: Pevnostní město Olomouc, c2009-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://cisarska-pevnost.cz/cesta-po-pevnustkach/korunni-pevnustka/>

¹⁶⁵ *Korunní pevnůstka v Olomouci a expozice barokní prachárny* [online]. Praha: Czech Tourism, 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/aktivity/akce-na-korunni-pevnustce-v-olomouci.aspx>

¹⁶⁶ *Pevnost poznání* [online]. Olomouc: Pevnost poznání, c2015-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.pevnostpoznani.cz/>

¹⁶⁷ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 68. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁶⁸ VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I*. Brno: Computer Press, 2007. s. 14. ISBN 978-80-251-1585-5.

přelomu 17. – 18. století se klášter dočkal rovněž barokních úprav podle projektu architekta Martinelliho.¹⁶⁹

Na samém počátku 18. století byla postavena čtyřboká věž, ze které je krásný pohled na město, mimo jiné i na Václavské návrší s katedrálou sv. Václava.¹⁷⁰

V roce 1748 klášter osobně navštívila Marie Terezie se svým manželem Františkem Lotrinským. O necelých čtyřicet let později byl klášter dle příkazu Josefa II. zrušen, krátce se zde nacházel kněžský seminář¹⁷¹ a od roku 1802 se zde až do současnosti nachází vojenská nemocnice. V 90. letech 20. století prošel areál rekonstrukcí a jistě stojí za návštěvu.¹⁷²

3.26 Univerzita Palackého

Jak známo, tak se Olomouc řadí k českým univerzitním městům. Nachází se zde totiž druhá nejstarší univerzita České republiky, jejíž historie sahá až do první poloviny 16. století. Univerzita měla zpočátku dvě fakulty. Výuka zde byla zahájena až tři roky po založení, konkrétně tedy v roce 1576. Ovšem po vyhnání jezuitů univerzita na čas zanikla a byla obnovena v roce 1621.

V období třicetileté války univerzita přišla o svou knihovnu. V této době byl jejím významným studentem Albrecht z Valdštejna. Ovšem po odchodu švédských vojsk zažila univerzita svůj největší rozkvět.

Po zrušení jezuitského řádu byla univerzita mezi lety 1778-1782 přesunuta do Brna a na příkaz Josefa II. degradována na tříleté lyceum. Plnohodnotnou univerzitou se opět stala v roce 1827.

V roce 1860 byla tehdejší Františkova univerzita zrušena, kvůli nedostatku studentů a byla obnovena až po 2. světové válce jako Univerzita Palackého.

---

¹⁶⁹ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. s. 68. ISBN 978-80-87602-42-3.

¹⁷⁰ PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., s. 125. ISBN 978-80-7263-607-5.

¹⁷¹ Statutární město Olomouc. *Duchovní metropole*. Olomouc, 2011. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

¹⁷² KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007. s. 432. ISBN 978-80-7346-079-2.

Nynější univerzita nabízí ke studiu osm fakult: teologickou, lékařskou, filozofickou, přírodovědeckou, pedagogickou, tělesné kultury, právnickou a fakultu zdravotnických věd.¹⁷³

Na univerzitě nyní studuje kolem 22 000 studentů a řadí se k nejlépe hodnoceným univerzitám v ČR.¹⁷⁴

4 Kulturní akce

Město Olomouc je každoročně dějištěm mnoha kulturních akcí. Asi nejznámější z nich je výstava květin Flora, která se koná na stejnojmenném výstavišti ve Smetanových sadech, jejichž celková rozloha je téměř pět hektarů.

Historie přehlídek zahradnického umění v Olomouci sahá až do roku 1958, ale pod názvem Flora se začala konat až od roku 1967. Dříve se zde konala pouze v lichých letech, v sudých byla pořádána v Bratislavě. Nyní výstavu návštěvníci mohou zhlédnout již každoročně ve třech termínech a to na jaře, na konci léta a na podzim. Letošní jarní etapa se konala 26. 4. – 29. 4. 2018, letní 16. – 19. 8. 2018 a podzimní 4. – 7. 10. 2018.¹⁷⁵

Další tradiční akcí, která se pravidelně pořádá na Horním náměstí, jsou Hanácké farmářské trhy, konající se od dubna do října 3 soboty v měsíci vždy v čase od 08:00 do 13:00. Jsou zde k dostání sezónní ovoce a zelenina, mléčné výrobky, maso a uzeniny, pečivo, koření, byliny a mnoho dalšího. Na trhu můžete zakoupit i produkty oceněné regionálními značkami Haná, Jeseníky, Moravská brána, Výrobek Olomouckého kraje či Regionální potravina Olomouckého kraje.¹⁷⁶ Na Horním náměstí se rovněž konají i tradiční předvánoční trhy. Ty letošní byly zahájeny 25. listopadu a budou ukončeny 24. prosince půlnoční bohoslužbou. Mnoho olomouckých hotelů také nabízí právě pro tuto příležitost zvýhodněné ubytovací balíčky.

---

¹⁷³ *Univerzita Palackého v Olomouci: Historie univerzity* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.upol.cz/univerzita/zakladni-informace/historie-univerzity/#c4299>

¹⁷⁴ *Univerzita Palackého v Olomouci: Základní informace* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.upol.cz/univerzita/zakladni-informace/>

¹⁷⁵ *Flora Olomouc* [online]. Olomouc: Výstaviště Flora Olomouc, 2016 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.flora-ol.cz/>

¹⁷⁶ *Hanácký farmářský trh: O hanáckém farmářském trhu* [online]. Olomouc: Hanácký farmářský trh, c2013-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.olomouckytrh.cz/o-trhu-kontakty.htm>

V Olomouci se můžete zúčastnit i různých hudebních akcí, jako jsou například Olomoucké barokní slavnosti, které se konají již šestým rokem. Tato akce se tradičně odehrává v budově Jezuitského konviktu na Univerzitní ulici, vzdálené necelých 500 m od Horního náměstí. Letošní slavnosti byly oficiálně zahájeny 7. července u Sloupu Nejsvětější Trojice a trvaly do 29. července. Ve 22 červencových večerech se odehrálo sedm různých inscenací. Byla představena díla slavných hudebních skladatelů jako například Antonia Vivaldiho nebo Wolfganga Amadea Mozarta. V rámci slavností se odehrály také novodobé premiéry barokních serenád a jedné opery. K akci je také přidružen bohatý doprovodný program. Jeho součástí je například prohlídka Kaple Božího těla či noční komentovaná prohlídka kostela sv. Michala a kaple sv. Sarkandra. Po dobu konání této akce hotely rovněž nabízí zvýhodněné ubytovací balíčky.¹⁷⁷

Pokud do Olomouce zavítáte v období od ledna do května anebo od září do prosince, můžete se zúčastnit Olomouckých jazzových dnů. Na této akci vystupují jak domácí, tak i zahraniční umělci. Většina koncertů se koná v prostředí Jazz Tibet Clubu v Sokolské ulici, vzdáleného asi pět minut pěší chůze od Horního náměstí.¹⁷⁸

Další hudební akcí, která se již 25. rokem koná na území města Olomouce je Podzimní festival duchovní hudby. Letošní ročník se konal v termínu od 20. září do 19. října a byl zahájen koncertem v kostele Panny Marie Sněžné. Během letošního festivalu si bylo možné poslechnout osm koncertů, které se odehrávaly na různých místech, jako například v již zmíněném chrámu Panny Marie Sněžné nebo dómu sv. Václava, Arcidiecézním muzeu, Kapli Božího těla, kostele sv. Mořice či v Kapucínském kostele.¹⁷⁹

---

¹⁷⁷ *Olomoucké barokní slavnosti* [online]. Olomouc: Statutární město Olomouc [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://baroko.olomouc.eu/>

¹⁷⁸ *Olomoucké jazzové dny* [online]. Praha: Altermedia, c2007-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.kalendarakci.atlasceska.cz/olomoucke-jazzove-dny/>

¹⁷⁹ *Podzimní festival duchovní hudby* [online]. Olomouc: Umělecká agentura ARS-VIVA, 2015 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <http://www.podzimni-festival.cz/>

5 Ubytovací služby

Město Olomouc poskytuje velkou nabídku ubytovacích možností všech cenových kategorií. Vybrat si můžete od cenové relace čtyřhvězdičkových hotelů až po ubytovny, tudíž každý návštěvník si zde dokáže vybrat ubytování dle svých finančních možností. Ubytování si můžete mimo jiné zarezervovat i na vysokoškolských kolejích.

V Olomouci najdete i hotely známých hotelových řetězců jako například Clarion Congress Hotel, který se nachází přímo naproti hlavnímu vlakovému nádraží, dále potom NH Collection Congress nebo třeba Choice Hotels.

Jestliže se budete chtít ubytovat v Olomouci v hotelu, je nutné počítat zhruba s částkou přesahující 2000 Kč za dvoulůžkový pokoj a noc. Pokud dáváte přednost raději ubytování v penzionu, potom je nutné počítat s částkou pohybující se mezi 800 Kč až 1900 Kč za dvoulůžkový pokoj a noc. Cena se odvíjí od kvality poskytovaných služeb penzionu. Lůžko v hostelu je možné sehnat již od 300 Kč.¹⁸⁰

6 Stravovací služby

Při návštěvě Olomouce si z množství různých restaurací specializujících se na různá odvětví gastronomie jistě každý vybere podle své chuti a preferencí.

Na Horním náměstí můžete navštívit již výše zmiňovanou restauraci „Caesar“, která se nachází přímo v budově radnice anebo „Moravskou restauraci“, kde můžete ochutnat tradiční české a moravské pokrmy. Na Dolním náměstí můžete v budově Hauenschildova paláce navštívit známou „Hanáckou restauraci“ anebo nedalekou restauraci „Pod Limpou“.

Při procházkách Olomoucí si můžete odpočinout i v mnoha kavárnách a cukrárnách, jako je například Café Mahler nacházející se na Horním náměstí, nalezneme zde i „Tvarůžkovou cukrárnu“, kde můžete ochutnat různé speciality vyráběné z tvarůžků. Čas můžete strávit i v příjemném prostředí několika čajoven či vináren.

---

¹⁸⁰ *Ubytování* [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/services/accommodation/cs>

7 Dopravní služby

Olomouc je velice dobře dostupné město jak vlakem, autobusem i autem. Olomouc je také poměrně dobře dostupná i letadlem, přestože se v Olomouci mezinárodní letiště nenachází. Letiště se nachází v 80 km vzdáleném Brně, z Brna se do Olomouce dá pohodlně dojet vlakem či přímým autobusovým spojem. Další velice dobře dostupné mezinárodní letiště se nachází ve 100 km vzdálené Ostravě. Ostrava a Olomouc jsou velice dobře provázány jak vlakovými tak autobusovými spoji.

Olomouc také disponuje velice propracovaným systémem městské hromadné dopravy, který poskytuje Dopravní podnik města Olomouce, a. s. Pohodlnou dopravu po městě i do některých městských částí zajišťují tramvajové a autobusové linky.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo čtenáře seznámit s historií a nejvýznamnějšími pamětihodnostmi města Olomouce. Konkrétně se jedná o: radnici s orlojem, památku UNESCO Sloup Nejsvětější Trojice, Morový sloup, soubor barokních kašen, katedrálu sv. Václava, kostel sv. Mořice, kostel sv. Michala, kostel Panny Marie Sněžné, kapucínský kostel Zvěstování Panny Marie, pravoslavný kostel sv. Gorazda, Muzeum umění a Arcidiecézní muzeum, Edelmannův a Hauenschildův palác, měšťanské domy U Černého psa a U Zlatého jelena, Arcidiecézní a Zdikův palác, secesní vilu Primavesi a nedaleko stojící jezuitský konvikt a Sarkandrovu kapli, dějiště různých koncertů a festivalů Korunní pevnůstku, Klášterní Hradisko a je představena místní Univerzita Palackého. Autorka vždy popsala historii jednotlivých míst, ale i jejich současný stav, popř. využití.

V závěrečné části práce jsou stručně popsány některé kulturní akce, které se již tradičně konají na území města Olomouce a rovněž jsou v práci stručně zhodnoceny základní služby cestovního ruchu ve městě, tzn. možnosti ubytování, stravování a dopravy. Bakalářská práce je doplněna autorskými fotografiemi.

Autorka se svou prací snažila dokázat, že Olomouc je město hodné návštěvy, jelikož se jedná o město s bohatou historií a bylo svědkem mnoha významných historických událostí. Město má bohatou architekturu, která zasahuje do všech architektonických slohů. V seznamu hmotných památek UNESCO nalezneme jednu z olomouckých památek, a to Sloup Nejsvětější Trojice. Město je také velice dobře dopravně dostupné, nabízí pestrou škálu ubytovacích a stravovacích zařízení.

Seznam použité literatury

PELECH, Petr a Jindřich SCHULZ. *Olomouc a zajímavá místa v okolí: [fotografie s historickým výkladem]*. Olomouc: ANAG, 2010., ISBN 978-80-7263-607-5.

BISTRICKÝ, Jan a kol. *Olomouc: Průvodce městem a okolím*. 1. Olomouc: VOTOBIA, 1998., ISBN 80-7198-243-1.

FIŠERA, Zdeněk. *Historické radnice Čech, Moravy a Slezska*. Praha 5: Libri, 2010., ISBN 978-80-7277-437-1.

VEČEŘOVÁ, Viera. *Kam na víkend: Severní Morava I*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1585-5.

KNÁPEK, Zdeněk. *Po nejkrásnějších místech Čech, Moravy a Slezska*. 2. rozš. vyd. Olomouc: Rubico, 2007., ISBN 978-80-7346-079-2.

FIALA, Jiří. *Chrám, kostely, svatyně a kaple v Olomouci*. Olomouc: DANAL, 2008., ISBN 80-85973-77-4.

KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4 díl*. 2000. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-85983-16-8.

ŽMOLÍK, Václav. *Po Česku*. Praha: Radioservis, 2008, ISBN 978-80-86212-73-9.

POJSL, Miloslav. *Olomouc: biskupské rezidence*. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2010. Církevní památky. ISBN 978-80-86157-33-7.

KAVIČKA, Karel. *Chrám svatého Michala v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Michala v Olomouci, 2011. ISBN 978-80-260-0279-6.

MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Průvodce Olomoucí: umělecké památky města*. 2. upravené vydání. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2016. ISBN 978-80-87602-42-3.

JEMELKOVÁ, Simona a Helena ZÁPALKOVÁ. *Sloup Nejsvětější Trojice Olomouc*. Olomouc: Statutární město Olomouc ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc, 2008. ISBN 978-80-254-3284-6.

ČECHMÁNKOVÁ, Milada. *Čestný sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci*. Olomouc: Jednota Orel Olomouc, 2008. ISBN 978-80-254-3751-3.

KAŠPÁRKOVÁ, Slavomíra a Vladimír GRAČKA. *Olomoucké podzemí: měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty*. Ilustroval Pavel ZLÍNSKÝ. Olomouc: Poznání, 2009. ISBN 978-80-86606-92-7.

POJSL, Miloslav. *Olomouc: Katedrála sv. Václava*. 2., upr. vyd. Velehrad: Historická společnost Starý Velehrad se sídlem na Velehradě, 2007. Církevní památky. ISBN 80-86157-18-0.

KUBEŠOVÁ, Irena Marie a Jarmila VRTALOVÁ. *Významné olomoucké památky: [sborník příspěvků ze semináře, Olomouc 6. - 8. 9. 2001]*. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2001. ISBN 80-238-8142-6.

VRTALOVÁ, Jarmila a Irena Marie KUBEŠOVÁ. *Významné olomoucké památky II.: sborník příspěvků ze semináře, Olomouc 13. - 14. 9. 2002*. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2002. ISBN 80-238-9968-6.

DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2010. ISBN 978-80-242-2735-1.

Seznam pramenů

Informační brožury

Historie města: Římané v Olomouci. *Olomouc* [online]. Olomouc [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/history/romans-in-olomouc/cs>

Historie města: Gotická Olomouc. *Olomouc* [online]. Olomouc [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/history/gothic-olomouc/cs>

Statutární město Olomouc. Radnice. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Radnice a orloj. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Orloj. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Sloup Nejsvětější trojice. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Olomoucké kašny. Olomouc, 2017. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Duchovní metropole. Olomouc, 2011. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Statutární město Olomouc. Kostely a kaple. Olomouc, 2009. Dostupné také z <http://tourism.olomouc.eu/tourism/promotional-materials/cs>

Internetové zdroje

Katedrální chrám sv. Gorazda [online]. Olomouc: Portál Olomouc, c2009-2013 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/katedralni-chram-sv-gorazda>

Historie chrámu sv. Gorazda v Olomouci [online]. Olomouc: Pravoslavná církevní obec v Olomouci, 2014 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.pravoslavnaolomouc.com/historie-chramu-sv-gorazda-v-olomouci/> .

Bohoslužby [online]. Olomouc: Pravoslavná církevní obec v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.pravoslavnaolomouc.com/bohosluzby/>

Arcidiecézní muzeum Olomouc [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.muo.cz/arcidiecezni-muzeum-olomouc/>

Hauenschildův palác [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/hauenschilds-palace/cs>

Dům U černého psa [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/dum-u-cerneho-psa/cs>

Dům U černého psa [online]. Olomouc: Summer Workshop, 1998 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://phoenix.inf.upol.cz/webtour/black_dog.html.cz

Měšťanský dům U zlatého psa, U černého psa, U zlatého beránka [online]. Praha: Národní památkový ústav, c2015 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <http://pamatkovykatalog.cz/?element=532842&action=element&presenter=ElementsResults>

Arcibiskupský palác [online]. Olomoucký kraj: Olomoucký kraj, c2009-2018 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/arcibiskupsky-palac-olomouc>

Románský palác [online]. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2016 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.muo.cz/romansky-biskupsky-palac--653/>

Vila Primavesi [online]. Olomoucký kraj: Olomoucký kraj, c2009-2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/vila-primavesi>

Vila Primavesi v Olomouci [online]. Český Krumlov: MCU, c2008-2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.visitolomouc.cz/cz/vila-primavesi-v-olomouci/32/>

Kaple sv. Jana Sarkandra [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/cathedrals-churches-and-chapels/detail=222/cs>

Císařsko-královská olomoucká pevnost: Korunní pevnůstka [online]. Olomouc: Pevnostní město Olomouc, c2009-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://cisarska-pevnost.cz/cesta-po-pevnustkach/korunni-pevnustka/>

Korunní pevnůstka v Olomouci a expozice barokní prachárny [online]. Praha: Czech Tourism, 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/aktivity/akce-na-korunni-pevnustce-v-olomouci.aspx>

Pevnost poznání [online]. Olomouc: Pevnost poznání, c2015-2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.pevnostpoznani.cz/>

Univerzita Palackého v Olomouci: Historie univerzity [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.upol.cz/univerzita/zakladni-informace/historie-univerzity/#c4299>

Univerzita Palackého v Olomouci: Základní informace [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018 [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <https://www.upol.cz/univerzita/zakladni-informace/>

Flora Olomouc [online]. Olomouc: Výstaviště Flora Olomouc, 2016 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.flora-ol.cz/>

Hanácký farmářský trh: O hanáckém farmářském trhu [online]. Olomouc: Hanácký farmářský trh, c2013-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.olomouckytrh.cz/o-trhu-kontakty.htm>

Olomoucké barokní slavnosti [online]. Olomouc: Statutární město Olomouc [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://baroko.olomouc.eu/>

Olomoucké jazzové dny [online]. Praha: Altermedia, c2007-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.kalendarakci.atlasceska.cz/olomoucke-jazzove-dny/>

Ubytování [online]. Olomouc: Magistrát města Olomouce, c2002-2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/services/accommodation/cs>

Přílohy

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1 - Radnice
- Obrázek č. 2 - Orloj
- Obrázek č. 3 - Miniatura historického centra města nacházející se před radnicí
- Obrázek č. 4 - Sloup Nejsvětější trojice
- Obrázek č. 5 - Morový sloup na Dolním náměstí
- Obrázek č. 6 - Neptunova kašna
- Obrázek č. 7 - Herkulova kašna
- Obrázek č. 8 - Jupiterova kašna
- Obrázek č. 9 - Kašna Tritonů
- Obrázek č. 10 - Caesarova kašna
- Obrázek č. 11 - Merkurova kašna
- Obrázek č. 12 - Arionova kašna
- Obrázek č. 13 - Katedrála sv. Václava
- Obrázek č. 14 - Kostel sv. Mořice
- Obrázek č. 15 - Kostel sv. Michala
- Obrázek č. 16 - Kostel Panny Marie Sněžné
- Obrázek č. 17 - Kostel Zvěstování Panny Marie
- Obrázek č. 18 - Kostel sv. Gorazda
- Obrázek č. 19 - Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku
- Obrázek č. 20 - Vstup do baziliky Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku
- Obrázek č. 21 - Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku – pamětní deska u vstupu upomínající dobu vystavění baziliky a dobu povýšení baziliky na „basiliku minor“
- Obrázek č. 22 - Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku – pamětní deska u vstupu upomínající návštěvu papeže Jana Pavla II.

- Obrázek č. 23 - Muzeum umění
- Obrázek č. 24 - Arcidiecézní muzeum
- Obrázek č. 25 - Edelmannův palác
- Obrázek č. 26 - Hauenschildův palác
- Obrázek č. 27 - Dům U Černého psa
- Obrázek č. 28 - Dům U Zlatého jelena
- Obrázek č. 29 - Arcibiskupský palác
- Obrázek č. 30 - Jezuitský konvikt
- Obrázek č. 31 - Vila Primavesi
- Obrázek č. 32 - Sarkandrova kaple
- Obrázek č. 33 - Korunní pevnůstka
- Obrázek č. 34 - Klášterní Hradisko
- Obrázek č. 35 - Vstup do Klášterního Hradiska
- Obrázek č. 36 - Hanácký farmářský trh
- Obrázek č. 37 - Hanácký farmářský trh

Obrázek č. 1: Radnice

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 2: Orloj

Foto: autor, 2016

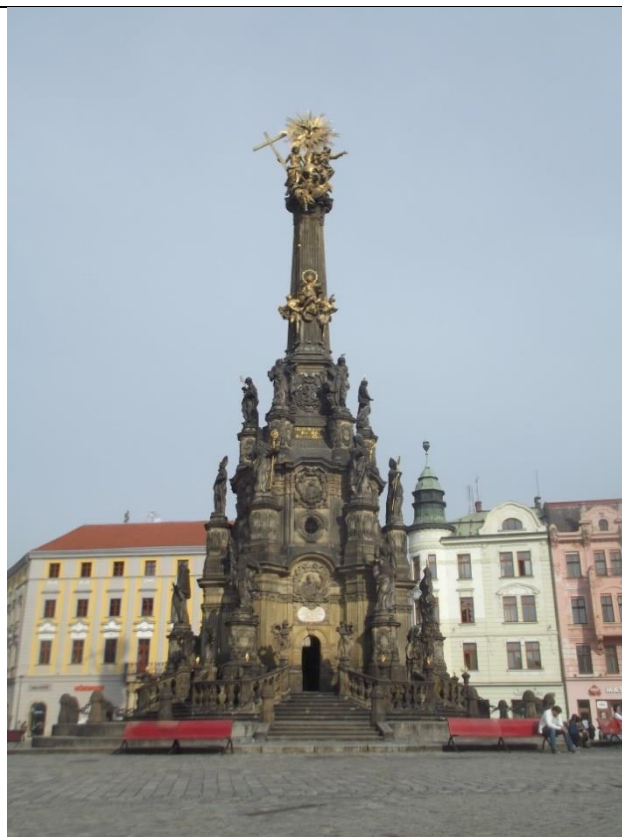
Obrázek č. 3:
Miniatura historického
centra města
nacházející se před
radnicí

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 4: Sloup
Nejsvětější Trojice

Foto: autor, 2016

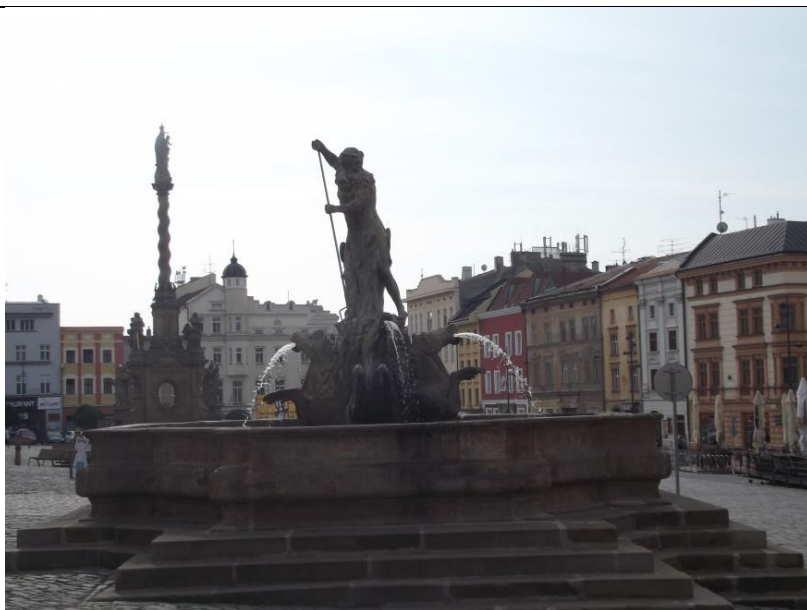
Obrázek č. 5: Morový
sloup na Dolním
náměstí

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 6:
Neptunova kašna

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 7:
Herkulova kašna

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 8:
Jupiterova kašna

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 9: Kašna
Tritonů

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 10:
Ceasarova kašna

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 11:
Merkurova kašna

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 12:
Arionova kašna

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 13:
Katedrála sv. Václava

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 14: Kostel
sv. Mořice

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 15: Kostel
sv. Michala

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 16: Kostel
Panny Marie Sněžné

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 17: Kostel
Zvěstování Panny
Marie

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 18: Kostel
sv. Gorazda

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 19:
Bazilika Navštívení
Panny Marie na Svatém
Kopečku

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 20: Vstup do baziliky Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 21: Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku – pamětní deska u vstupu upomínající dobu vystavění baziliky a dobu povýšení baziliky na „basiliku minor“

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 22:
Bazilika Navštívení
Panny Marie na Svatém
Kopečku – pamětní
deska u vstupu
upomínající návštěvu
papeže Jana Pavla II.

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 23:
Muzeum umění
Foto: autor, 2018

Obrázek č. 24:
Arcidiecézní muzeum

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 25:
Edelmannův palác

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 26:
Hauenschildův palác

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 27: Dům U
Černého psa

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 28: Dům U
Zlatého jelena

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 29:
Arcibiskupský palác

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 30:
Jezuitský konvikt

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 31: Vila
Primavesi

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 32:
Sarkandrova kaple

Foto: autor, 2018

Obrázek č. 33:
Korunní pevnůstka

Foto: autor, 2018

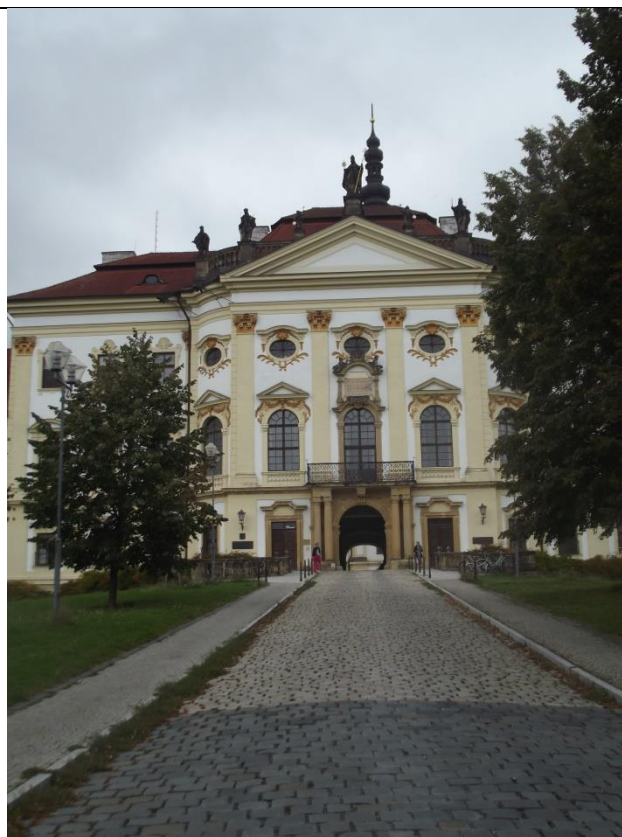
Obrázek č. 34:
Klášterní Hradisko

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 35: Vstup
do Klášterního
Hradiska

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 36:
Hanácký farmářský trh

Foto: autor, 2016

Obrázek č. 37:
Hanácký farmářský trh

Foto: autor, 2016

